

Załącznik nr 1 do Uchwały nr 1/2/2024 Zarządu
Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Dorzecze Mleczki”
z dnia 23.02.2024 r.

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”.

Załącznik nr 1 do Umowy o warunkach i sposobie realizacji
Strategii Rozwoju Lokalnego Kierowanego przez Społeczność Nr 00018-6933-UM0910011/15

Strategia Rozwoju Lokalnego Kierowanego przez Społeczność Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Dorzecze Mleczki” na lata 2014-2020

Spis treści

Wstęp.....	5
I. Charakterystyka Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Dorzecze Mleczki”.....	5
1. Forma prawna i nazwa stowarzyszenia.....	5
2. Obszar Stowarzyszenia LGD „Dorzecze Mleczki”.....	5
3. Potencjał Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Dorzecze Mleczki”.....	8
3.1 Opis sposobu powstania i doświadczenie Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Dorzecze Mleczki”.....	8
3.2 Reprezentatywność Stowarzyszenia LGD „Dorzecze Mleczki”.....	15
3.3 Poziom decyzyjny – Rada Stowarzyszenia LGD „Dorzecze Mleczki”.....	16
3.4 Zasady funkcjonowania Stowarzyszenia LGD „Dorzecze Mleczki”.....	16
3.5 Potencjał ludzki Stowarzyszenia LGD „Dorzecze Mleczki” a regulaminy Rady, Zarządu i Biura.....	18
II. Partycypacyjny charakter LSR.....	18
III. Diagnoza – opis obszaru i ludności.....	19
IV. Analiza SWOT.....	22
V. Cele i wskaźniki.....	26
1. Logika realizacji LSR.....	26
2. Proces formułowania celów ogólnych, celów szczegółowych i przedsięwzięć dla potrzeb LSR.....	26
3. Cele i komplementarność w LSR.....	26
4. Przypisanie wskaźników do celów ogólnych i szczegółowych oraz przedsięwzięć.....	26
5. Sposób prezentacji celów i wskaźników w treści LSR.....	26
VI. Sposób wyboru i oceny operacji oraz sposób ustanawiania kryteriów wyboru.....	35
1. Formy wsparcia operacji w ramach LSR.....	35
2. Cel tworzenia procedur.....	35
3. Zakres procedur.....	35
4. Formułowanie kryteriów wyboru.....	35
VII. Plan działania.....	35
VIII. Budżet.....	36
IX. Plan komunikacji.....	37
X. Innowacyjność.....	37
XI. Zintegrowanie.....	38
XII. Monitoring i ewaluacja.....	38
XIII. Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko.....	39
Wykaz wykorzystanej literatury:.....	42
Załącznik nr 1 do Strategii Rozwoju Lokalnego Kierowanego przez Społeczność (LSR) Stowarzyszenia LGD „Dorzecze Mleczki” - Procedura aktualizacji LSR.....	43
Załącznik nr 2 do Strategii Rozwoju Lokalnego Kierowanego przez Społeczność (LSR) Stowarzyszenia LGD „Dorzecze Mleczki” - Procedury dokonywania ewaluacji i monitoringu.....	44

Załącznik nr 3 do Strategii Rozwoju Lokalnego Kierowanego przez Społeczność (LSR) Stowarzyszenia LGD „Dorzecze Mleczki” - Plan działania wskazujący harmonogram osiągnięcia poszczególnych wskaźników produktu.	46
Załącznik nr 4 do Strategii Rozwoju Lokalnego Kierowanego przez Społeczność (LSR) Stowarzyszenia LGD „Dorzecze Mleczki” - Budżet LSR.....	54
Załącznik nr 5 do Strategii Rozwoju Lokalnego Kierowanego przez Społeczność (LSR) Stowarzyszenia LGD „Dorzecze Mleczki” - Plan komunikacji.	55

Wstęp

Terminy użyte w niniejszej Strategii Rozwoju Lokalnego Kierowanego przez Społeczność Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Dorzecze Mleczki” oznaczają:

- 1) Stowarzyszenie – Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania „Dorzecze Mleczki”,
- 2) Walne Zebranie Członków – Walne Zebranie Członków Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Dorzecze Mleczki”,
- 3) Rada – Rada Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Dorzecze Mleczki”,
- 4) Zarząd – Zarząd Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Dorzecze Mleczki”,
- 5) Komisja Rewizyjna – Komisja Rewizyjna Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Dorzecze Mleczki”,
- 6) LSR – Strategia Rozwoju Lokalnego Kierowanego przez Społeczność Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Dorzecze Mleczki”,
- 7) Statut – Statut Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Dorzecze Mleczki”,
- 8) Regulamin Rady – Regulamin Rady Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Dorzecze Mleczki”,
- 9) rozporządzenie nr 1303/2013 – rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013r., str.320 z późn. zm.).

Opis obszaru Stowarzyszenia LGD „Dorzecze Mleczki” planowanego do objęcia LSR, w tym spójności, tego obszaru przede wszystkim charakteryzuje geograficzno-administracyjne warunki obszaru, jego spójność oraz identyfikuje potencjał społeczny i gospodarczy w następujących obszarach: zasobów naturalnych i społecznych, środowiska przyrodniczego i jego ochrony, walorów przyrodniczych, historycznych i turystycznych oraz gospodarki i infrastruktury.

I. Charakterystyka Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Dorzecze Mleczki”.

1. Forma prawna i nazwa stowarzyszenia.

Formą prawną Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Dorzecze Mleczki” w okresie programowania 2014-2020 jest stowarzyszenie posiadające osobowość prawną. Do tworzenia i działania Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Dorzecze Mleczki” stosuje się przepisy ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. – Prawo o stowarzyszeniach (Dz. U. z 2001 r. NR 79, poz. 855, z późn. zm.), ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o rozwoju lokalnym z udziałem lokalnej społeczności (Dz. U. z 2015 r., poz. 378) oraz ustawy z dnia 7 marca 2007 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (Dz. U. z 2013 r., poz. 173 j.t.).

W dniu 15.10.2008 Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania „Dorzecze Mleczki” otrzymało wpis do Krajowego Rejestru Sądowego – Rejestru Stowarzyszeń, Innych Organizacji Społecznych i Zawodowych, Fundacji Oraz Publicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej pod numerem 0000315787. Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania „Dorzecze Mleczki” posiada REGON: 180372526 oraz NIP: 7941772709. Siedziba Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Dorzecze Mleczki” znajduje się w Przeworsku przy ul. Bernardyńskiej 1A.

2. Obszar Stowarzyszenia LGD „Dorzecze Mleczki”.

Stowarzyszenie LGD „Dorzecze Mleczki” swoim obszarem obejmuje cztery gminy województwa podkarpackiego na terenie powiatu przeworskiego: Gminę Miejską Przeworsk, Gminę Wiejską Przeworsk, Gminę Zarzecze i Gminę Gać.

Tabela nr 1. Wykaz gmin Stowarzyszenia LGD „Dorzecze Mleczki”.

Lp.	Nazwa gminy	Typ gminy	Numer TERYT
1.	Gmina Przeworsk	gmina miejska	1814011
2.	Gmina Przeworsk	gmina wiejska	1814062
3.	Gmina Zarzecze	gmina wiejska	1814092
4.	Gmina Gać	gmina wiejska	1814032

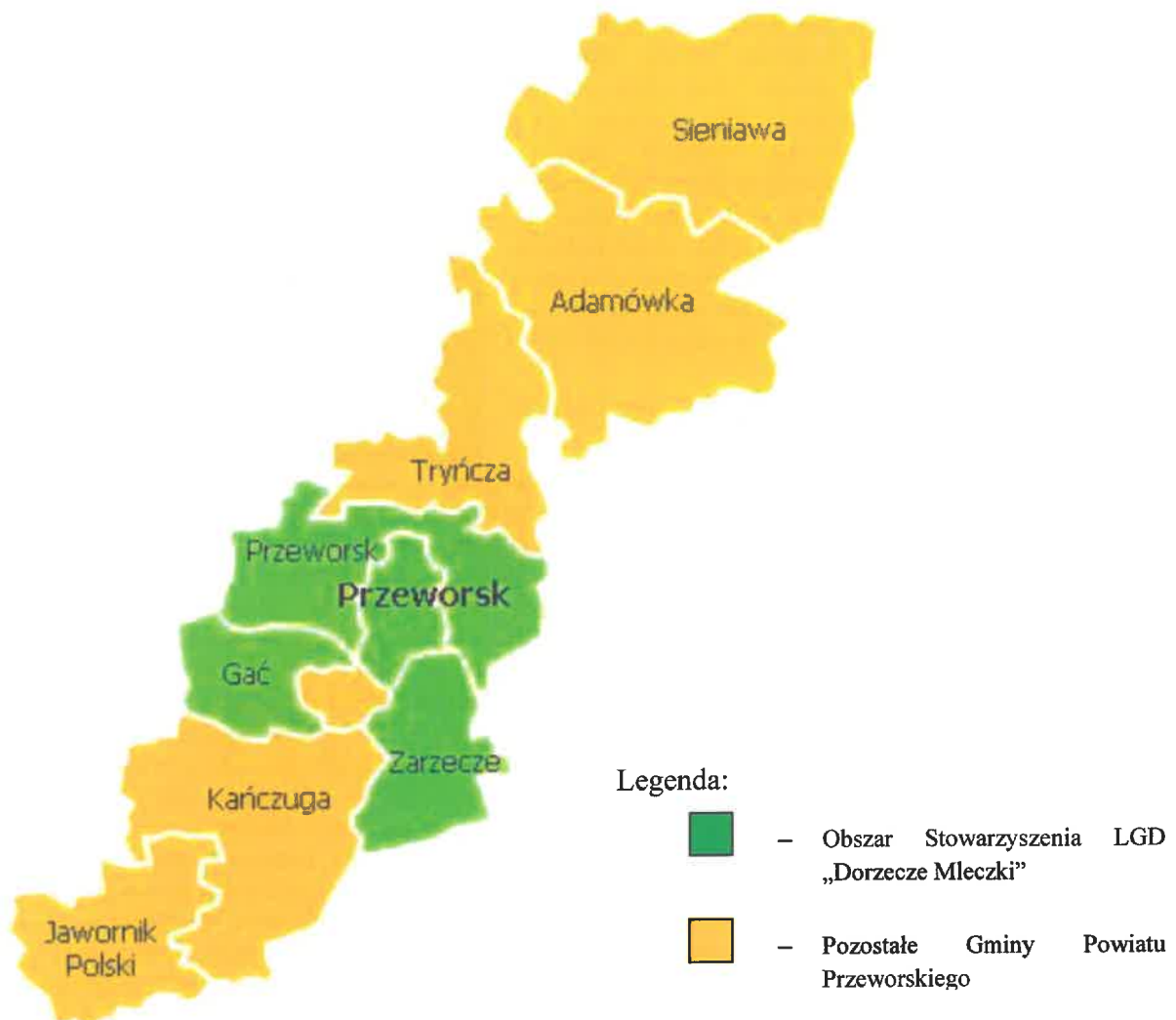
Źródło: www.stat.gov.pl

Tabela nr 2. Zestawienie podstawowych informacji o obszarze Stowarzyszenia LGD „Dorzecze Mleczki”.

L.p.	Gmina	Liczba ludności	Powierzchnia w km ²	Miasto/Sołectwa
1.	Miasto Przeworsk	15 799	22,13	Miasto Przeworsk
2.	Przeworsk	14 876	91	Chałupki-Gorliczyna-Szewnia, Gorliczyna, Grzęska, Gwizdaj, Mirocin, Nowosielce, Rozbórz, Studzian, Świętoniowa, Ujezna, Urzejowice
3.	Zarzecze	7 200	49,24	Kisielów, Łapajówka, Maćkówka, Pełnatycze, Roźniatów, Siennów, Zalesie, Zarzecze, Żurawiczki
4.	Gać	4 672	35,95	Białoboki, Dębów, Gać, Mikulice, Ostrów, Wolica
Łącznie		42 527	198,32	-

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych internetowych.

Położenie gmin obszaru Stowarzyszenia LGD „Dorzecze Mleccki” na tle powiatu przeworskiego.

Źródło: Opracowanie własne.

Tabela nr 3. Wskaźnik G – dochód podatkowy gminy na 1 mieszkańca – stan na 31.12.2013 r.

L.p.	Gmina	Wskaźnik G – dochód podatkowy gminy na 1 mieszkańca
1.	miejsko-wiejska Przeworsk	1 321,93
2.	Przeworsk	718,13
3.	Zarzecze	693,96
4.	Gać	742,80
RAZEM		3 476,82
Średnia dla obszaru Stowarzyszenia LGD „Dorzecze Mleccki”		869,05

Źródło: Dane z gmin.

3. Potencjał Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Dorzecze Mleczki”.

3.1 Opis sposobu powstania i doświadczenie Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Dorzecze Mleczki”.

Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania „Dorzecze Mleczki” powołane do życia zostało w dniu 08.08.2008 r. Partnerzy Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Dorzecze Mleczki” to przede wszystkim osoby i przedstawiciele reprezentujący trzy sektory życia społeczno-gospodarczego, którzy wyrazili chęć i zainteresowanie utworzeniem Lokalnej Grupy Działania na obszarze 3 gmin, a od kwietnia 2015 roku również na obszarze Gminy Miejskiej Przeworsk. Taki skład Lokalnej Grupy Działania reprezentujący trzy sektory był wymogiem programu Leader w ramach PROW 2007-2013i jest wymogiem w nowym okresie programowania PROW 2014-2020.

Od początku 2008 roku rozpoczęto organizowanie

spotkań i przekazanie mieszkańcom oraz organizacjom pozarządowym, szkołom, instytucjom działającym w tym obszarze, informacji o potrzebie tworzenia Lokalnej Grupy Działania, o korzyściach wynikających z jej funkcjonowania w ramach PROW 2007-2013. Głównymi inicjatorami powstania LGD byli Edward Pączka, Wiesław Kubicki i Tadeusz Zubek. Ich inicjatywa spotkała się z ogromnym poparciem wśród lokalnej społeczności. Doszli oni do wniosku, że warto wykorzystać ogromne zasoby kulturowo – historyczne gmin powiatu przeworskiego oraz ich duży potencjał ludzki. Na sesjach rad gmin prezentowane były założenia programu Leader i w miesiącu lipcu zapadały stosowne uchwały o przystąpieniu tych gmin do LGD.

Czas od zainicjowania działań do spotkania założycielskiego był dość odległy, jednak przez cały ten okres odbywały się spotkania i konferencje. Wynikało to też z posiadanych informacji na temat zmian dotyczących formy prawnej, jaką mogą przyjmować LGD, dlatego wstrzymywana była procedura rejestracyjna. Przez cały ten okres odbywały się spotkania, pozyskiwano nowych partnerów społecznych, gospodarczych, gminy oraz przygotowany został Statutu Stowarzyszenia. Zebranie Założycielskie odbyło się 8 sierpnia 2008 r. i wzięło w nim udział 41 osób. W czasie obrad został przyjęty Statut Stowarzyszenia oraz wybrano skład osobowy organów Stowarzyszenia, czyli Zarządu, Rady i Komisji Rewizyjnej. Odbyła się również dyskusja nad działalnością Stowarzyszenia i funkcją jaką ma pełnić w naszym regionie. Ostatecznie Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania „Dorzecze Mleczki” otrzymało wpis w KRS z dniem 15 października 2008 roku. W dniu 29.04.2014 r. nastąpiło poszerzenie obszaru Stowarzyszenia o Gminę Miejską Przeworsk. Istotną cechą jest spójność terytorialna Gminy Miejskiej Przeworsk z pozostałymi gminami – dotychczasowymi członkami Stowarzyszenia. Leszek Kisiel Burmistrz Miasta Przeworska w swoim wystąpieniu podkreślił rolę wspólnego działania w ramach Stowarzyszenia na rzecz społeczności lokalnej i rozwoju obszarów wiejskich. Leszek Kisiel zapewnił, że Gmina Miejska Przeworsk będzie współpracować z władzami Stowarzyszenia na zasadach określonych w statucie w celu wspólnej realizacji zadań.

Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania „Dorzecze Mleczki” jest kontynuacją LGD, która realizowała LSR w okresie programowania 2007-2013 na podstawie umowy o warunkach i sposobie realizacji LSR podpisanej z Urzędem Marszałkowskim Województwa Podkarpackiego w dniu 21 maja 2009 r.

Zasadniczym elementem wdrożenia Lokalnej Strategii Rozwoju było osiągnięcie założonych celów:

Cel ogólny nr I *Wysoka jakość życia mieszkańców*

Cel szczegółowy I.1 *Rozwój infrastruktury pełniącej funkcje publiczne, społeczno-kulturalne, rekreacyjne i sportowe*

Cel szczegółowy I.2 *Poprawa samoorganizacji i aktywności mieszkańców*

Cel ogólny nr II *Zróżnicowana działalność i wzrost miejsc pracy poza rolnictwem*

Cel szczegółowy nr II.1 *Rozwój produkcji i usług*

Cel szczegółowy nr II.2 *Wzrost kwalifikacji rolników i przedsiębiorców*

Osiągnięcie celów uważa się za dokonane w przypadku osiągnięcia założonego poziomu wskaźników oddziaływania, rezultatu i produktu. Według stanu na 14.04.2015 r. Lokalna Strategia Rozwoju została zrealizowana a cele zostały osiągnięte.

Zrealizowane główne operacje w ramach LSR Stowarzyszenia LGD „Dorzecze Mleczki” na lata 2007-2013:

1. Wdrażanie lokalnej strategii rozwoju „Odnowa i rozwój wsi” – udzielona kwota wsparcia: 2 331 398,73 PLN (zrealizowano 9 operacji).
2. „małe projekty” - udzielona kwota wsparcia: 574 868,16 PLN (zrealizowano 35 operacji).
3. „Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw” - udzielona kwota wsparcia: 152 723,50 PLN (zrealizowano 2 operacje).
4. Wdrażanie projektu współpracy – udzielona kwota wsparcia: 79 473,00 PLN.

Projekt współpracy NORDIC WALKING PARK PODKARPACIE CENTRUM, który był realizowany w 2011 roku przez Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania „Dorzecze Mleczki” oraz Stowarzyszenie „Kraina Sanu” – Lokalna Grupa Działania, został zakończony w miesiącu styczniu 2012 roku. Należy nadmienić, że jest to pierwszy projekt współpracy zrealizowany w Polsce.

Utworzono ponad 400 km sieci certyfikowanych tras do uprawiania Nordic Walking na stosunkowo niewielkim obszarze 1086 km² w ramach 10 gmin powiatów przeworskiego, jarosławskiego i leżajskiego. W każdej gminie zlokalizowano 1 Nordic Walking Park o określonej trudności i długości tras. Poszczególne gminy połączone zostały trasami łącznikowymi, co stworzyło w konsekwencji „pajęczynę” tras. Niezwykłość i wyjątkowość tego pomysłu w skali europejskiej polega na tym, że tak duża ilość certyfikowanych tras powstała na tak niewielkim obszarze.

5. Funkcjonowanie lokalnej grupy działania nabywanie umiejętności i aktywizacja – udzielona kwota wsparcia: 768 239,00 PLN.

Sprawne funkcjonowanie lokalnej grupy działania zapewnia Biuro Stowarzyszenia. Biuro prowadzi sprawę Zarządu, Rady i Stowarzyszenia, między innymi poprzez inspirowanie i podejmowanie działań na rzecz Stowarzyszenia oraz pełną obsługę Zarządu i Rady w zakresie spraw administracyjnych, finansowych i organizacyjnych. W okresie programowania 2007-2013 zorganizowano 16 szkoleń o różnorodnym zakresie tematycznym, zgodnym z założeniami inicjatywy LEADER. W 2011 odbył się wyjazd szkoleniowy do 3 krajów UE. Wyjazd szkoleniowy był zorganizowany dla lokalnych liderów ze Stowarzyszenia LGD „Dorzecze Mleczki” w liczbie 36 osób. Zakres tematyczny obejmował: produkt lokalny i jego promocja, turystyka w tym agroturystyka, promocja obszaru, energia odnawialna, koncepcja innowacyjności, programy skierowane do młodzieży. Cel szkolenia: identyfikacja i analiza możliwych do przeniesienia dobrych praktyk w zakresie rozwoju obszarów wiejskich. Na szkolenie przewidziano 10 dni. Szkolenie zostało zrealizowane w zgodzie z założonym programem. Wyjazd odbył się pod honorowym patronatem Jego Magnificencji prof. dr hab. inż. Janusza Żmiji Rektora Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie. Gospodarzami naszych szkoleń były następujące grupy działania: LAG MANGFALLTAL-INNTAL w Niemczech, GAL VALLE UMBRA we Włoszech, LAG ELSBEERE-WIENERWALD w Austrii. Wyjazd szkoleniowy odbył się w dniach od 03.09.2011 r. do 12.09.2011 r. Należy podkreślić, że tego typu wyjazd szkoleniowy (do 3 lokalnych grup działania z różnych krajów UE) jest ewenementem nawet na skalę europejską. Docelowe LGD udzieliły pomocy w organizacji szkoleń i wizyt studyjnych oraz przygotowały prezentacje zrealizowanych operacji w odniesieniu do działań w ramach podejścia LEADER, w okresie programowania 2007-2013. Wyjazd przygotowywany był w okresie od czerwca 2010 roku do sierpnia 2011 roku. Animatorem/moderatorem był Prezes Stowarzyszenia LGD „Dorzecze Mleczki” Andrzej Stebnicki. Stowarzyszenie jest laureatem różnorodnych targów i konkursów. Między innymi Stowarzyszenie zajęło I miejsce w „Konkursie bożonarodzeniowym” w 2010 roku, I miejsce w „Konkursie wielkanocnym” w 2012 roku, I miejsce w „Konkursie wielkanocnym” w 2013 roku i w roku 2014 III miejsce w „Konkursie bożonarodzeniowym”. Ponadto Stowarzyszenie otrzymywało wyróżnienia w konkursach i targach w latach 2009-2014. Organizatorem konkursów i targów jest Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego.

Stowarzyszenie w dniu 22.11.2012 r. podpisało Umowę Ramową o Współpracy z Uniwersytetem Rolniczym im. Hugona Kołłątaja w Krakowie.

Tabela nr 4. Doświadczenie członków Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania w realizacji operacji w ramach LSR – „Odnowa i rozwój wsi”.

Beneficjent - Gmina	Odnowa i rozwój wsi		Mierzalne efekty realizacji operacji
GMINA PRZEWORSK	1. Modernizacja istniejących stadionów piłkarskich	500 000,00	W ramach realizacji operacji na wszystkich boiskach powstały trybuny stacjonarne dla kibiców mogące pomieścić od 144 do 216 osób. Zamontowano też nowoczesne boksy dla zawodników oraz nowe piłkochwyty.
	2. Budowa wielofunkcyjnych boisk sportowych o nawierzchni poliuretanowej w miejscowościach Nowosielce i Świętoniowa	426 108,00	Wybudowano dwa wielofunkcyjne boiska sportowe o nawierzchni poliuretanowej w miejscowościach Nowosielce i Świętoniowa
	3. Rozwój infrastruktury społeczno-kulturalnej i rekreacyjnej poprzez remont budynku WDK w Rozborzu	64 859,00	Wykonano nowe pokrycie dachowe, instalację odgromową, wymieniono okno i drzwi oraz wykonano docieplenie i malowanie elewacji.
	RAZEM	990 967,00	
GMINA ZARZECZE	1. Ukształtowanie przestrzeni publicznej poprzez budowę chodników w Żurawiczkach	447 945,00	W ramach realizacji operacji wybudowany został nowy chodnik z kolektorem ściekowym w miejscowości Żurawiczki.
	2. Budowa chodników oraz zaplecza sportowego w miejscowości Maćkówka	387 251,00	W ramach realizacji operacji wybudowane zostały nowe chodniki przy drodze gminnej i drodze powiatowej oraz wybudowano zaplecze sportowe, urządzono boisko przyszkolne oraz grillowisko w miejscowości Maćkówka.
	3. Budowa chodnika oraz budowa boiska do siatkówki	78 109,00	W ramach realizacji operacji wybudowany został nowy chodnik z odwodnieniem w miejscowości Kisielów oraz wybudowane zostało boisko do siatkówki i kometki o nawierzchni trawiastej. W ramach realizacji tej operacji wybudowano również taras wypoczynkowy z grillowiskiem i obiektami małej architektury
	RAZEM	913 305,00	
GMINA GAĆ	1. Budowa wiat tanecznych	275 615,73	Wybudowano wiaty taneczne wraz z urządzeniem terenu w miejscowościach Gać i Mikulice oraz wyremontowano, przebudowano i wykończono świetlice wiejskie w miejscowościach Białoboki, Dębów, Wolica i Ostrów.
	2. Przebudowa budynku Gminnego Ośrodka Kultury w Gaci	87 689,00	W ramach realizacji operacji wykonany został remont budynku Gminnego Ośrodka Kultury w Gaci obejmujący remont wiatrołapu, remont instalacji c.o., remont dachu oraz remont sufitu podwieszanego.
	3. Modernizacja świetlicy wiejskiej w miejscowości Mikulice	63 181,00	W ramach modernizacji wykonano, m.in.: sufit podwieszany wraz z dociepleniem, instalację elektryczną, posadzkę z płytek gresowych, licowanie ścian płytkami.
	RAZEM	426 485,73	

Źródło: Opracowanie własne.

Tabela nr 5. Doświadczenie członków Stowarzyszenia LGD „Dorzecze Mlecзки” w realizacji operacji w ramach LSR – „małe projekty” - gminy.

Beneficjent – Gmina	„małe projekty”		Mierzalne efekty realizacji operacji
GMINA PRZEWORSK	1. Siatkówka – sport, który łączy pokolenia	2 263,91	W ramach realizacji operacji zorganizowana została Gminna Liga Amatorskiej Piłki Siatkowej.
	2. Wyposażenie świetlic wiejskich w miejscowościach Studzian i Nowosielce	24 141,46	W ramach realizacji operacji zakupiono wyposażenie do świetlic wiejskich: 20 stołów i 174 krzesła do świetlicy w Nowosielcach oraz 20 stołów do świetlicy w Studzianie.
	3. Wyposażenie świetlic wiejskich w miejscowościach Mirocin i Rozbórz	24 990,00	W ramach realizacji operacji zakupiono wyposażenie do świetlic wiejskich: 15 stołów i 103 krzesła do świetlicy w Mirocinie oraz 15 stołów i 102 krzesła do świetlicy w Rozborzu.
	4. Budowa placu zabaw dla dzieci w miejscowości Rozbórz	23 919,00	W ramach realizacji operacji zakupiono i zamontowano wyposażenie placu zabaw w miejscowości Rozbórz m.in.: zestaw zamek, huśtawki, karuzelę, piaskownicę.
	5. Wyposażenie świetlicy wiejskiej w miejscowości Chałupki	19 165,73	W ramach realizacji operacji zakupiono sprzęt multimedialny m.in.: laptop do odtwarzania muzyki i prezentacji multimedialnych, projektor do prezentacji, sprzęt nagłaśniający.
	6. Wykonanie placu zabaw dla dzieci w miejscowości Grzęska	25 000,00	W ramach realizacji operacji zakupiono i zamontowano wyposażenie placu zabaw w miejscowości Grzęska m.in.: zestaw zamek, huśtawki, karuzelę, piaskownicę.
	7. Wyposażenie istniejącej świetlicy wiejskiej w miejscowości Świętoniowa	24 704,00	W ramach realizacji operacji zakupiono wyposażenie do świetlicy wiejskiej w Świętoniowej: 24 stoły i 200 krzesła.
	8. Wydanie albumu informacyjno-promocyjnego Gminy Przeworsk	12 000,00	W ramach realizacji operacji wydany został album informacyjno-promocyjny Gminy Przeworsk – 1000 sztuk.
RAZEM	156 184,10		
GMINA ZARZECZE	1. Organizacja imprezy sportowej w Zarzeczcu pod nazwą „Święto sportu – integrujemy się poprzez uprawianie sportu”	10 676,33	W ramach realizacji operacji zorganizowana została impreza sportowa, która przyczyniła się do popularyzacji sportu. Impreza odbyła się w dniu 7 lipca 2012 roku w Zarzeczcu na obiektach Gminnego Ośrodka Sportu i Rekreacji.
	2. Wydanie albumu informacyjno-promocyjnego terenu Gminy Zarzecze	13 333,33	W ramach realizacji operacji został wydany album informacyjno-promocyjny w nakładzie 1000 egzemplarzy.
	3. Gminna impreza kulturalna pod nazwą – Jesteśmy razem – wszyscy tacy sami	12 796,28	Realizacja operacji przyczyniła się do pobudzenia aktywności społeczności lokalnej poprzez udział w imprezie kulturalnej osób niepełnosprawnych i pełnosprawnych. Przyczyniło się do wzmocnienia więzi osobistych, jak i z własnym regionem. Impreza odbyła się w dniu 12 sierpnia 2012 roku w zabytkowym zespole pałacowo-parkowym w Zarzeczcu. Impreza miała charakter otwarty i wzięło w niej udział 250 osób.

	4. Organizacja imprezy rekreacyjnej pn. „Nordic Walking aktywizuje i integruje społeczność lokalną”	4 719,05	W ramach realizacji operacji zorganizowana została impreza sportowo-integracyjna, podczas której uczestnicy popularyzowali dyscyplinę, jaką jest nordic walking. Rajd nordic walking odbył się 19 maja 2012 r. w Żurawiczkach.
	5. „Gmina Zarzecze w obiektywie kamery” – nagranie 30 minutowego filmu prezentującego Gminę Zarzecze	9 756,09	W ramach realizacji operacji wykonany został 30 minutowy film promujący Gminę Zarzecze. Film wydano na płycie Blue-Ray oraz w liczbie 150 kopii na płytach DVD.
	6. Organizacja imprezy sportowej w Maćkówece pod nazwa „Integrujemy się poprzez wspólne uprawianie sportu”	7 696,24	W ramach realizacji operacji zorganizowana została impreza sportowa, która przyczyniła się do popularyzacji sportu.
	7. Budowa placu zabaw w miejscowości Zarzecze	20 500,00	W ramach realizacji operacji przygotowano teren pod plac zabaw wraz z ogrodzeniem oraz zamontowano następujące urządzenia zabawowe: zestaw zamek, sprężynowiec, huśtawka ważka, huśtawka podwójna, ławka ogrodowa, kosz metalowy z daszkiem, tablica regulaminowa.
RAZEM		79 477,32	
GMINA GAĆ	1. Organizacja imprezy wystawienniczej w Gaci pod nazwą „Odkrywamy tajemnice starożytnych przodków” oraz rekonstrukcja broni i ozdób na podstawie odkryć archeologicznych.	22 149,51	W ramach realizacji operacji zorganizowana została w dniu 21 września 2013 r. impreza inauguracyjna otwarcie wystawy. Wystawa eksponowana była w Gminnej Bibliotece Publicznej w Gaci.
	2. Wykonanie remontu oraz wyposażenie świetlic wiejskich w Gminie Gać	17 741,19	W ramach realizacji operacji wyremontowano i wyposażono świetlice wiejskie w Gminie Gać
	3. Budowa placu zabaw w miejscowości Mikulice	23 490,00	W ramach realizacji operacji przygotowano teren pod plac zabaw wraz z ogrodzeniem oraz zamontowano następujące urządzenia zabawowe: zestaw zamek, sprężynowiec jednoosobowy, sprężynowiec dwuosobowy, huśtawka ważka itp.
	4. Siłownia zewnętrzna w miejscowości Białoboki	15 031,03	W ramach realizacji operacji przygotowano teren pod siłownię oraz zamontowano następujące urządzenia: koło tai chi, twister, biegacz, pajacyk, rowerek itp.
	5. Organizacja imprezy kulturalnej pod nazwą „Regionalny Przegląd Orkiestr Dętych – Gać 2014”	7 900,00	W ramach realizacji operacji zorganizowano przegląd orkiestr dętych, który miał charakter konkursu. Laureaci I, II i III miejsca otrzymali nagrody rzeczowe – instrumenty muzyczne.
RAZEM		86 311,73	

Źródło: Opracowanie własne.

Tabela nr 6. Doświadczenie członków Stowarzyszenia LGD „Dorzecze Mleczki” w realizacji operacji w ramach LSR – stowarzyszenia i instytucje kultury.

L.p.	Beneficjent	„małe projekty”	Kwota	Mierzalne efekty realizacji operacji
1.	Stowarzyszenie Aktywnych Kobiet Gminy Zarzecze	Organizacja gminnej imprezy kulturalnej zwanej „Jużyną”	15 423,00	W ramach realizacji operacji zorganizowana została w dniu 1 lipca 2012 r. "Jużyna" w Roźniatowie oraz zakupiono 4 komplety strojów przeworskich.
		Organizacja imprezy kulturalnej w Siennowie pod nazwą „Jużyny smak i urok”	17 144,75	W ramach realizacji operacji zorganizowana została w dniu 7 września 2014 r. impreza pod nazwą „Jużyny smak i urok”. W trakcie imprezy zaprezentowało się dziewięć Kół Gospodyń Wiejskich działających na terenie LGD oraz zespoły folklorystyczne.
2.	Centrum Kulturalne w Zarzeczu	FESTYN POD PLATANEM. XIV Regionalny Przegląd Grup Śpiewaczych - Pieśni zwyczajowe i obrzędowe oraz umożliwienie prezentowania swojego regionu w miejscowych strojach ludowych	23 851,36	W ramach realizacji operacji zorganizowana została w dniu 10 czerwca 2012 r. impreza kulturalna oraz zakupiono stroje przeworskie dla czterech zespołów śpiewaczych. Impreza odbyła się na terenie zabytkowego zespołu pałacowo-parkowego w Zarzeczu.
		Doposażenie obiektu pełniącego funkcję miejsca spotkań społeczności lokalnej w Zarzeczu	24 999,00	W ramach realizacji operacji doposażono obiekt pełniący funkcje miejsca spotkań społeczności lokalnej w Zarzeczu w 350 szt. krzeseł składanych oraz zakupiono elementy nagłośnienia i oświetlenia scenicznego.
3.	Gminny Ośrodek Kultury w Gaci	Organizacja VII Regionalnego Przeglądu Zespołów Tańca Ludowego „Gacok” w Gaci w roku 2013 oraz umożliwienie prezentowania swojego regionu w miejscowych strojach ludowych.	19 940,14	W ramach realizacji operacji zorganizowany został przegląd zespołów tańca ludowego oraz zakupiono 5 kompletów rzeszowskich strojów ludowych kobiecych i 5 kompletów rzeszowskich strojów ludowych męskich.

Źródło: Opracowanie własne.

Tabela nr 7. Zrealizowane główne operacje o zakresie podobnym do zakresu realizacji LSR, ze wskazaniem mierzalnych efektów realizacji tych operacji przez podmioty tworzące nową LGD – Gmina Miasto Przeworsk.

L.p.	Tytuł operacji	Kwota	Mierzalne efekty realizacji operacji
1.	Euroregionalne Centrum Informacji Turystycznej	Całkowity koszt projektu: 37 110,00 EUR. Kwota dofinansowania: 27 832,50 EUR (75%).	Głównym celem projektu było utworzenie Euroregionalnego Centrum Informacji Turystycznej – jako transgranicznego ośrodka, gdzie skoncentrowane będą aktualne, wyczerpujące informacje z dziedziny turystyki, doskonale wyposażonego i dostępnego przez cały rok.

2.	Rowerem przez Karpaty	<p>Całkowity koszt projektu: 26 218,51 zł.</p> <p>Kwota dofinansowania: 19 663,88 zł (75%).</p> <p>Wkład własny: 3 932,78 zł (15%).</p> <p>Środki z budżetu państwa: 2 621,85 zł (10%)</p>	<p>Podstawowym celem projektu było ożywienie i wzmocnienie rozwoju ruchu turystycznego w Przeworsku poprzez promocję turystyki rowerowej. Zrealizowane działania projektu przyczyniły się do osiągnięcia wyznaczonego celu. Powstała pierwsza trasa rowerowa, która rozpoczyna się w Przeworsku, wiedzie przez Studzian, Nowosielce, Białoboki, Ostrów, Mikulice, Krzeczowice, Urzejowice i kończy na przeworskim rynku. Trasę wyznacza niebieski szlak, o długości 31,30 KM a czas przejazdu to ok. 2,5 godz.</p>
3.	Zachowanie obiektów dziedzictwa kulturowego Dworu z Krzeczowic i Domu Gackiego oraz ich adaptacja na cele turystyczne w skansenie Pastewnik w Przeworsku	<p>Całkowity koszt projektu: 1 718 363 zł</p> <p>Kwota dofinansowania: 1 197 219,90 zł.</p>	<p>W ramach projektu wykonana zostanie dokumentacja projektowa, wykonane zostaną roboty budowlane części Dworu z Krzeczowic, a następnie jego wyposażenie. Natomiast w Domu Gackim pokoje hotelowe zostaną przystosowane dla osób niepełnosprawnych, poprzez budowę toalety-łazienki. Projekt współfinansowany z RPO Województwa Podkarpackiego.</p>
4.	Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej w Przeworsku	<p>Całkowity koszt projektu: 1 791 317,88 zł.</p> <p>Kwota dofinansowania: 1 423 416,52 zł.</p>	<p>Projekt zakłada poprawę stanu technicznego i efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej prowadzonej przez Gminę Miejską Przeworsk poprzez inwestycje termomodernizacyjne. Projektem objęte jest Przedszkole Miejskie nr 2 oraz Szkoła Podstawowa nr 1 w Przeworsku. W efekcie prac termomodernizacyjnych nastąpi zmniejszenie poboru energii cieplnej przez obie placówki oraz ograniczenie emisji gazów cieplarnianych, pyłów i innych spalin szkodliwych dla środowiska na terenie Miasta Przeworska. Planuje się oszczędności energii w granicach 1433,28 MWh/rok. Efekt projektu widoczny będzie także poprzez szereg usprawnień wprowadzonych do budynku, a w szczególności przez:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. docieplenie i uszczelnienie ścian, stropu, dachów, okien, drzwi, 2. ograniczenie ilości ciepła zużywanego na ogrzewanie powietrza wentylacyjnego i przygotowanie ciepłej wody użytkowej, 3. podniesienie sprawności instalacji grzewczej, 4. budowę nowych kotłowni, 5. zmianę konwencjonalnego źródła ciepła na źródło niekonwencjonalne (promieniowania słonecznego), 6. odnowę elewacji budynków. <p>Efektom realizacji projektu będzie również m.in. podwyższenie jakości kształcenia a w konsekwencji lepsze przygotowanie absolwentów szkoły do dalszych etapów edukacji. Kształcenie uczniów na odpowiednio wysokim poziomie i zgodnym z zapotrzebowaniem rynku pracy prowadzi w konsekwencji do redukcji bezrobocia.</p>

5.	Rewitalizacja zabytkowego Ratusza wraz z otoczeniem	Całkowity koszt projektu: 3 810 985,64 zł Kwota dofinansowania: 3 060 166,12 zł	Plany rewitalizacji przewidują budowę tarasu widokowego na wieży ratusza. Piwnice ratusza przystosowane zostaną do funkcji wystawienniczej. W pomieszczeniach na parterze i piętrze powstaną biura i sala konferencyjna. W niektórych pomieszczeniach wymieniona zostanie posadzka. Zakłada się wymianę instalacji wodociągowej i kanalizacyjnej, stolarki okiennej i drzwiowej. Zmieni się także otoczenie ratusza. Dookoła ratusza ułożona zostanie granitowa posadzka.
6.	Rewitalizacja terenów przemysłowych - budowa ośrodka rekreacyjno - turystyczno - sportowego przy ul. Budowlanych w Przeworsku	Całkowity koszt projektu: 4 742 786,49 zł Kwota dofinansowania: 4 019 743,08 zł	Przedmiotem projektu była rewitalizacja zdegradowanego obszaru przemysłowego po Cukrowni Przeworsk przy ulicy Budowlanych w celu zagospodarowania go na ogólnodostępny obszar rekreacyjno-turystyczno-sportowy, na którym obok szeregu atrakcji rekreacyjnych, sportowych i turystycznych, znajdować się będzie budynek zaplecza powstały po adaptacji i rozbudowie dawnego budynku przemysłowego przepompowni. W obiekcie tym mieści się wypożyczalnia sprzętu, sala spotkań dla 45 osób, zaś na piętrze miejsca noclegowe.

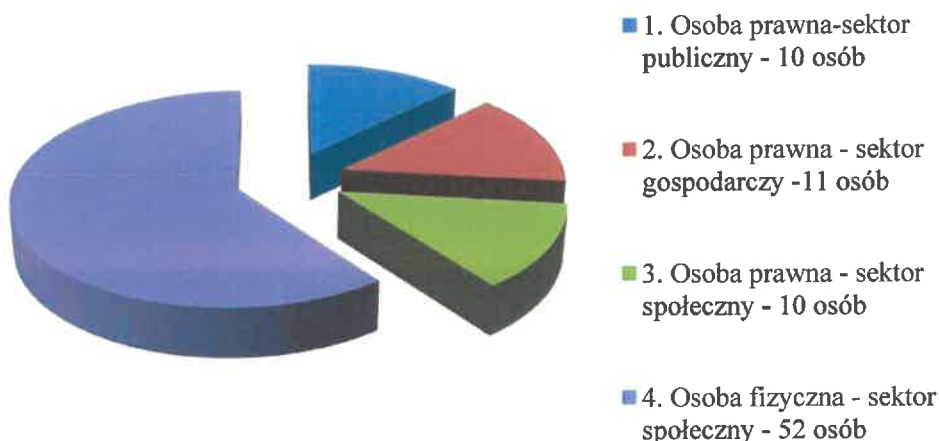
Źródło: Opracowanie własne.

3.2 Reprezentatywność Stowarzyszenia LGD „Dorzecze Mleczki”.

Budowanie partnerstwa, w Stowarzyszeniu LGD „Dorzecze Mleczki”, polegało na stopniowym włączaniu nowych członków reprezentujących różne grupy interesów, środowiska społeczne i zawodowe oraz poszerzaniu reprezentacji partnerstwa o przedstawicieli tych grup i środowisk. Stowarzyszenie LGD „Dorzecze Mleczki” rozwija się bardzo dynamicznie.

W roku 2008 w Stowarzyszenie założyło 41 członków. Na dzień 29.12.2015 r. Stowarzyszenie liczyło 83 członków reprezentujących instytucje publiczne, lokalnych partnerów społecznych i gospodarczych oraz mieszkańców.

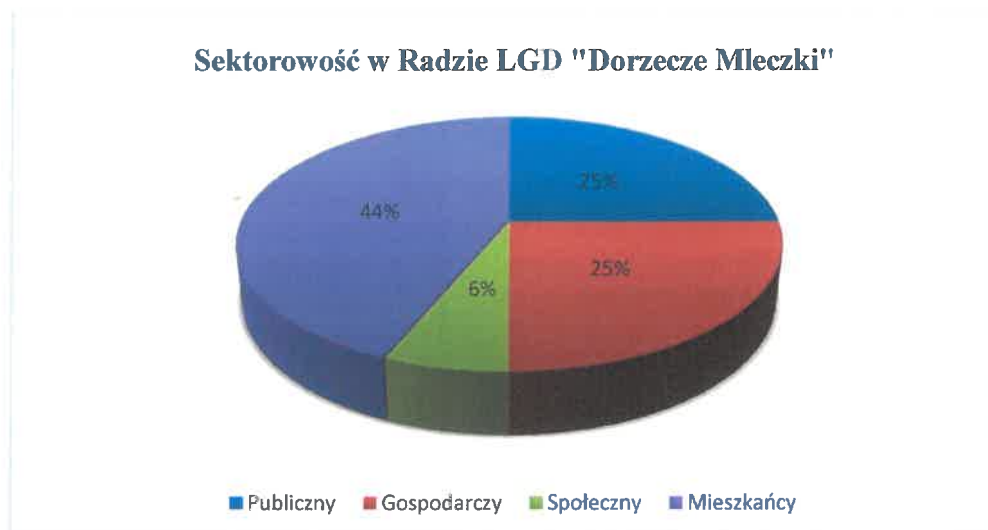
Struktura partnerstwa w Stowarzyszeniu Lokalna Grupa Działania "Dorzecze Mleczki"

Źródło: Opracowanie własne.

3.3 Poziom decyzyjny – Rada Stowarzyszenia LGD „Dorzecze Mleczki”.

Rada Stowarzyszenia LGD „Dorzecze Mleczki” liczy 16 osób, z czego: 4 osoby reprezentują sektor publiczny, 1 osoba sektor społeczny, zaś 4 osoby reprezentują sektor gospodarczy i 7 mieszkańców.

Źródło: Opracowanie własne.

W Radzie zasiadają przedstawiciele 4 gmin będących członkami Stowarzyszenia. Żaden z członków Rady nie jest zatrudniony w biurze Stowarzyszenia, nie jest także członkiem Zarządu ani Komisji Rewizyjnej. Do właściwości Rady, zgodnie z art. 34 ust 3 lit f rozporządzenia nr 1303/2013, należy:

- 1) wybór operacji w rozumieniu art. 2 pkt 9 rozporządzenia 1303/2013, które mają być realizowane w ramach LSR,
- 2) ustalenie kwoty wsparcia.

Rada działa zgodnie z Regulaminem Rady. Regulamin Rady zapewnia przejrzystość w podejmowaniu decyzji – procedury są jasno określone, zrozumiałe i jednoznaczne. Decyzja o wyborze operacji, o którym mowa powyżej, dokonywana jest w formie uchwały podjętej bezwzględną większością głosów przy obecności co najmniej połowy członków Rady, z tym że co najmniej 50% głosów pochodzi od partnerów nie będących instytucjami publicznymi a wybór dokonywany jest w drodze procedury pisemnej. Od decyzji Rady, o której mowa w ust. 5, przysługuje podmiotowi ubiegającemu się o wsparcie prawo wniesienia protestu, o którym mowa w art. 22 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o rozwoju lokalnym z udziałem lokalnej społeczności, zgodnie z procedurą odwoławczą, zawartą w Regulaminie Rady. W Regulaminie Rady znajdują się zapisy gwarantujące bezstronność oceny operacji oraz procedura wyłączenia członka organu decyzyjnego od udziału w dokonywaniu wyboru operacji Członek Rady nie może zostać uznany za bezstronny w ocenie i wyborze operacji, w przypadku gdy: jest wnioskodawcą operacji, jest powiązany służbowo z wnioskodawcą operacji, jest spokrewniony z wnioskodawcą operacji, reprezentuje wnioskodawcę.

3.4 Zasady funkcjonowania Stowarzyszenia LGD „Dorzecze Mleczki”.

Rozwiązania formalno-prawne w Stowarzyszeniu LGD „Dorzecze Mleczki” regulują Statut oraz regulaminy Zarządu, Rady, Komisji Rewizyjnej i Biura.

Tabela nr 8. Podstawowe dokumenty wewnętrzne regulujące zasady działania Stowarzyszenia LGD „Dorzecze Mleczki”.

Lp.	Rodzaj dokumentu	Regulowane kwestie	Uchwalanie i aktualizacja
1.	Statut Stowarzyszenia LGD „Dorzecze Mleczki”	Statut zawiera i reguluje m.in. następujące kwestie: – podstawa prawna działania Stowarzyszenia, – cele i sposób ich realizacji,	Kompetencje do uchwalania i aktualizacji Statutu posiada Walne Zgromadzenie Stowarzyszenia LGD „Dorzecze Mleczki”. Uchwalanie

		<ul style="list-style-type: none"> – wskazanie organu nadzoru – Marszałka Województwa Podkarpackiego, – zasady nabywania i utraty członkostwa w Stowarzyszeniu i jego organach, – wskazuje władze i organy Stowarzyszenia, określa tryb ich powoływania i odwoływania, szczegółowo określa ich kompetencje, zadania i liczebność, – wskazuje organ kompetentny w zakresie uchwalenia LSR i jej aktualizacji oraz kryteriów wyboru operacji, – warunki ważności uchwał Walnego Zebrania Członków. 	i aktualizacja Statutu odbywa się przez podjęcie stosownej uchwały.
2.	Regulamin Rady Stowarzyszenia LGD „Dorzecze Mleczki”	<ul style="list-style-type: none"> – szczegółowe zasady zwoływania i organizacji posiedzeń Rady, – uregulowania dotyczące zachowania bezstronności członków organu decyzyjnego w wyborze operacji (w tym przesłanki wyłączenia z oceny operacji), – szczegółowe zasady podejmowania decyzji w sprawie wyboru operacji (ocena wniosków, wzory dokumentów, itp.), – zasady protokołowania posiedzeń Rady. 	Kompetencje do uchwalania i aktualizacji Regulaminu Rady posiada Walne Zebranie Członków Stowarzyszenia LGD „Dorzecze Mleczki”. Uchwalanie i aktualizacja Regulaminu Rady odbywa się przez podjęcie stosownej uchwały.
3.	Regulamin Zarządu Stowarzyszenia LGD „Dorzecze Mleczki”	<ul style="list-style-type: none"> – szczegółowe zasady zwoływania i organizacji posiedzeń Zarządu, – określa zadania prezesa Zarządu, – określa zasady oraz formę podejmowania decyzji przez Zarząd, – zasady sporządzania uchwał, – zasady protokołowania posiedzeń, – wskazuje, kto sprawuje nadzór nad pracami biura. 	Kompetencje do uchwalania i aktualizacji Regulaminu Zarządu posiada Walne Zgromadzenie Stowarzyszenia LGD „Dorzecze Mleczki”. Uchwalanie i aktualizacja Regulaminu Zarządu odbywa się przez podjęcie stosownej uchwały.
4.	Regulamin Komisji Rewizyjnej Stowarzyszenia LGD „Dorzecze Mleczki”	<ul style="list-style-type: none"> – szczegółowe zasady zwoływania i organizacji posiedzeń Komisji, – określa zadania Przewodniczącego Komisji, – określa zasady oraz formę podejmowania decyzji przez Komisję, – zasady sporządzania uchwał, – zasady protokołowania posiedzeń. 	Kompetencje do uchwalania i aktualizacji Regulaminu Komisji Rewizyjnej posiada Walne Zgromadzenie Stowarzyszenia LGD „Dorzecze Mleczki”. Uchwalanie i aktualizacja Regulaminu Komisji Rewizyjnej odbywa się przez podjęcie stosownej uchwały.
5.	Regulamin Walnego Zebrania Członków Stowarzyszenia LGD „Dorzecze Mleczki”	<ul style="list-style-type: none"> – szczegółowe zasady zwoływania obrad, – kompetencje i zadania Przewodniczącego Walnego Zebrania Członków, – sposób obradowania i głosowania, – zasady sporządzania uchwał, – zasady protokołowania posiedzeń. 	Kompetencje do uchwalania i aktualizacji Regulaminu Walnego Zebrania Członków posiada Walne Zebranie Członków Stowarzyszenia LGD „Dorzecze Mleczki”. Uchwalanie i zmienianie Regulaminu Walnego Zebrania Członków odbywa się przez podjęcie stosownej uchwały.
6.	Regulamin Biura Stowarzyszenia LGD „Dorzecze Mleczki”	<ul style="list-style-type: none"> – wewnętrzną organizację oraz zakres zadań Biura, – obowiązki pracowników, – określono sposób pomiaru jakości udzielonego doradztwa. 	Regulamin Biura uchwała i aktualizuje Zarząd Stowarzyszenia LGD „Dorzecze Mleczki”. Uchwalanie i aktualizacja Regulaminu Biura odbywa się przez podjęcie stosownej uchwały.

Źródło: Opracowanie własne.

3.5 Potencjał ludzki Stowarzyszenia LGD „Dorzecze Mleczki” a regulaminy Rady, Zarządu i Biura.

Wszystkie organy Stowarzyszenia zostały wybrane na nową kadencję przez Walne Zebranie Członków w dniu 18 grudnia 2015 roku. W tym samym dniu Walne Zebranie Członków uchwaliło nowy Statut i nowe regulaminy: Obrad Walnego Zebrania Członków, Zarządu, Rady i Komisji Rewizyjnej. Nowy Regulamin Biura został uchwalony przez Zarząd w tym samym dniu. Rada Stowarzyszenia LGD „Dorzecze Mleczki”, w liczbie 16 osób, to reprezentanci wszystkich sektorów. W skład Rady wchodzi przedstawiciele władz publicznych, lokalnych partnerów społecznych i gospodarczych oraz mieszkańców, przy czym na poziomie podejmowania decyzji ani władze publiczne – określone zgodnie z przepisami krajowymi – ani żadna z grup interesu nie posiada więcej niż 49% praw głosu.

Wszyscy członkowie Rady mają doświadczenie w pracy na rzecz społeczności lokalnej i rozwoju obszarów wiejskich. Część członków Rady ma doświadczenie w zarządzaniu środkami publicznymi. Radę stanowi grupa osób o wysokich kwalifikacjach i doświadczeniu w wielu dziedzinach, takich jak: prowadzenie działalności gospodarczej, organizacja imprez i festynów, działalność kulturalna, opieka społeczna, zarządzanie projektami, zarządzanie instytucją publiczną itp. Zarząd liczy 4 osoby, które reprezentują wszystkie gminy partnerskie. Członkowie Zarządu posiadają doświadczenie w przygotowywaniu wniosków o wsparcie z funduszy unijnych, a prezes Zarządu kierował pracami Zarządu w poprzednim okresie programowania. Biuro Stowarzyszenia składa się z 3 osób, posiadających wymagane doświadczenie, nabyte w ramach pracy od 2009 roku, niezmiennie na tych samych stanowiskach pracy. Statut i wszystkie regulaminy dostosowane zostały do wymogów prawnych dla nowego okresu programowania 2014-2020.

II. Partycypacyjny charakter LSR.

Angażowanie społeczności lokalnej w proces budowy LSR stanowi o jej partycypacyjnym charakterze. Gwarancja udziału społeczności lokalnej w procesie tworzenia LSR, a później w jej realizacji, to cecha charakterystyczna partycypacji społecznej. Przyjęto partnerską metodę budowy LSR, tzn. w proces budowy LSR włączeni zostali liderzy społeczności lokalnej, a LSR nie została przygotowana przez podmiot zewnętrzny. W poszczególnych rozdziałach LSR zostało wskazane wykorzystanie metod partycypacyjnych w kluczowych etapach przygotowania LSR. Do kluczowych etapów prac nad opracowaniem LSR zalicza się: diagnozę i analizę SWOT, określanie celów i wskaźników w odniesieniu do opracowania LSR oraz opracowanie planu działania, opracowanie zasad wyboru operacji i ustalania kryteriów wyboru, opracowanie zasad monitorowania i ewaluacji, opracowanie planu komunikacyjnego w odniesieniu do realizacji LSR. Na etapie diagnozy i analizy SWOT wykorzystano następujące partycypacyjne metody konsultacji: z grupy metod debaty plus warsztaty użyto narzędzia jakim są spotkania konsultacyjne, z grupy metod badania użyto narzędzia badanie ankietowe, z grupy metod warsztaty użyto narzędzia warsztaty konsultacyjne, z grupy metod badania użyto narzędzia jakim jest biały wywiad. Na kolejnych czterech kluczowych etapach prac nad opracowaniem LSR, tj. etapie określania celów i wskaźników w odniesieniu do opracowania LSR oraz opracowania planu działania, etapie opracowania zasad wyboru operacji i ustalania kryteriów wyboru, etapie opracowania zasad monitorowania i ewaluacji, etapie przygotowania planu komunikacyjnego w odniesieniu do realizacji LSR wykorzystano następujące partycypacyjne metody konsultacji: z grupy metod badania użyto narzędzia biały wywiad, z grupy metod debaty plus warsztaty użyto narzędzia grupy robocze z grupy metod badania użyto narzędzia fokus, z grupy metod badania wykorzystano narzędzie wywiad indywidualny. Podane powyżej informacje pozwalają stwierdzić, że na pięciu kluczowych etapach prac nad opracowaniem LSR każdorazowo zostały wykorzystane cztery partycypacyjne metody partycypacji. Taki sposób angażowania lokalnej społeczności w przygotowanie LSR są dowodem na to, że rozwiązania przyjęte w poszczególnych częściach LSR zostały wypracowane przy udziale lokalnej społeczności. Z inicjatywy Zarządu, przed przystąpieniem do pracy ze społecznością lokalną, powstała Społeczna Grupa Konsultacyjna – SGK. Do uczestnictwa w SGK zostali zaproszeni reprezentanci wszystkich sektorów, które wchodzi w skład Stowarzyszenia (samorządy gmin, przedsiębiorcy, organizacje pozarządowe i mieszkańcy). SGK pierwsze posiedzenie odbyła w dniu 03.09.2015 r. Celem powstania SGK było zajęcie się sprawami organizacyjnymi związanymi z budową LSR. Został wybrany lider SGK (Andrzej Stebnicki), na którym spoczywała główna odpowiedzialność za proces tworzenia LSR. Angażowanie społeczności lokalnej w przygotowanie LSR zostało podzielone na następujące etapy: etap definiowania potrzeb i problemów, etap określania celów i ustalania ich hierarchii, etap poszukiwania rozwiązań (stanowiących sposoby realizacji LSR), etap formułowania wskaźników LSR, etap identyfikacji grup docelowych LSR. Angażowanie społeczności lokalnej w proces realizacji LSR z określeniem grup docelowych przy użyciu metod partycypacyjnych odbywa się podczas: monitorowania i oceny realizacji LSR, aktualizacji strategii, opracowania i zmiany lokalnych kryteriów wyboru. Do udziału w procesie budowy LSR, na etapie definiowania potrzeb i problemów (tzw. partycypacyjna diagnoza), zostało zaproszone szersze grono społeczności lokalnej. Imiennie zostali zaproszeni wszyscy członkowie Stowarzyszenia, a ponadto liderzy społeczni nie będący członkami Stowarzyszenia. Konsultacje społeczne odbyły się we wszystkich gminach objętych obszarem LSR.

W konsultacjach społecznych brali udział, na równych zasadach i przy w miarę zachowanych proporcjach, przedstawiciele wszystkich sektorów, na których oparte jest działanie Stowarzyszenia (sektor społeczny, publiczny, gospodarczy i mieszkańcy). Wnioski z konsultacji społecznych zostały uwzględnione w diagnozie i analizie SWOT – wnioskowano o: skierowanie dużej intensywności pomocy na podejmowanie działalności gospodarczej w szczególności przez osoby bezrobotne, uwzględnienie możliwości podejmowania działalności gospodarczej także innym osobom fizycznym, jak np. osoby w wieku poprodukcyjnym, wsparcie w dużym zakresie rozwoju mikro i małych przedsiębiorstw poprawę lokalnej infrastruktury drogowej w zakresie zapewnienia dostępu do obiektów użyteczności publicznej, prowadzenie szkoleń na rzecz wzrostu kompetencji społeczności lokalnej szczególnie w zakresie ochrony środowiska, o szkolenia w zakresie poprawy umiejętności korzystania z obsługi komputera i korzystania z internetu szczególnie dla kobiet starszych, o poprawę stanu infrastruktury rekreacyjnej i kulturowej w ramach budżetu LSR, skierowanie pomocy na zainteresowanie mieszkańców dziedzictwem lokalnym, realizację projektu na rzecz rozwoju turystyki rowerowej. Przygotowana diagnoza i analiza SWOT powiązana została z określeniem celów i wskaźników, a w konsekwencji także posłużyła opracowaniu planu działania. Konsultacje społeczne wskazały grupę defaworyzowaną ze względu na dostęp do rynku pracy, określając ją jako osoby bezrobotne w wieku do 44 lat. Ta grupa defaworyzowana jest wskazana jako grupa docelowa w realizacji przedsięwzięcia polegającego na podejmowaniu działalności gospodarczej. Ponadto grupami docelowymi zostały wskazane: społeczność lokalna obszaru LSR, przedsiębiorcy działający w zakresie mikro i małych przedsiębiorstw, osoby fizyczne deklarujące wolę podejmowania działalności gospodarczej. Te wnioski zostały uwzględnione przy określaniu celów, przedsięwzięć i wskaźników w Rozdziale V LSR.

III. Diagnoza – opis obszaru i ludności.

Diagnoza obszaru powstała przy partycypacyjnym udziale społeczności lokalnej w procesie tworzenia LSR. Na etapie diagnozy wykorzystano następujące partycypacyjne metody konsultacji: z grupy metod debaty plus warsztaty użyto narzędzia jakim są spotkania konsultacyjne, z grupy metod badania użyto narzędzia badanie ankietowe, z grupy metod warsztaty użyto narzędzia warsztaty konsultacyjne, z grupy metod badania użyto narzędzia jakim jest biały wywiad. Wyniki spotkań konsultacyjnych (konsultacji społecznych) zostały uwzględnione przy opracowaniu diagnozy. Uczestnicy spotkań konsultacyjnych zgłaszali swoje uwagi, rekomendacje i opinie, które pozwoliły na zdiagnozowanie grup docelowych. Nie ma żadnych wątpliwości co do spójności obszaru, poza spójnością przestrzenną. Obszar Stowarzyszenia łączy tradycje, zwyczaje, stroje regionalne i świadomość tożsamości kulturowej. „Kultura przeworska” jest symbolem łączności tego obszaru i kluczem do rozpoznawalności nawet poza granicami Polski. Została określona grupa defaworyzowana (zdecydowanie postawiono na osoby bezrobotne w wieku do 44 lat). Potwierdzają to dane GUS i informacja z Powiatowego Urzędu Pracy. Osoby zagrożone wykluczeniem społecznym ze względu na brak dostępu do obiektów użyteczności publicznej (brak lub zły stan infrastruktury technicznej drogowej) wskazano w gminie miejskiej Przeworsk na terenie miasta Przeworska, a także w gminie Zarzecze i w gminie Gać. Dodatkowo w przygotowaniu diagnozy wykorzystano badanie ankietowe. W trakcie przygotowywania diagnozy odbyły się warsztaty konsultacyjne (przy wykorzystaniu wyników spotkań konsultacyjnych). W trakcie warsztatów uwzględniono też wyniki białego wywiadu (bardziej szczegółowo opisanego w Rozdziale II.) przygotowanego przez lidera SGK. Efektem użycia tych czterech metod/narzędzi partycypacyjnych było skonstruowanie diagnozy w kształcie ostatecznym. W niniejszej LSR szczegółowo opisano te elementy diagnozy wstępnej, które następnie wykorzystane zostały do formułowania celów LSR. Obszar Stowarzyszenia cechuje duża ilość placówek oświatowych. W każdej gminie są szkoły podstawowe i gimnazja, ponadto na terenie gminy miasta Przeworska i gminy Zarzecze mają swoją siedzibę zespoły szkół. Szkoły te kształcą osoby na zadowalającym poziomie kwalifikacji. Z doświadczenia poprzedniego okresu programowania wynika, że społeczność lokalna chętnie bierze udział w szkoleniach i warsztatach co wpływa na wzrost kompetencji. Istniejąca sieć dróg lokalnych jest na dobrym poziomie (do jej budowy i modernizacji wykorzystano środki pomocowe UE), tak jak i infrastruktura techniczna na obszarze Stowarzyszenia. Świadczy to o aktywności j.s.t. w zakresie wykorzystania środków pomocowych UE. Obszar Stowarzyszenia położony jest w pobliżu szlaków komunikacyjnych (E4, autostrada – odcinek do Rzeszowa na ukończeniu, zjazd z autostrady do miasta Przeworska). Na obszarze Stowarzyszenia funkcjonują instytucje kultury oraz aktywnie działają instytucje pozarządowe. Wśród zabytków trzeba wymienić: Pałac Lubomirskich w Przeworsku, Pałac Dzieduszyckich w Zarzeczu, Uniwersytet Ludowy w Gaci, kościół farny oraz zespół klasztorny Bernardynów w Przeworsku. Należy wspomnieć o „kulturze przeworskiej” jako cennym elemencie lokalnego dziedzictwa kulturowego. Ze względu na brak dużych zakładów przemysłowych środowisko naturalne jest czyste. Zdiagnozowano na podstawie badania ewaluacyjnego Stowarzyszenia za lata 2007-2013 małą liczbę inicjatyw w zakresie podejmowania działalności gospodarczej, słabą dynamikę rozwoju mikro i małych przedsiębiorstw, małą liczbę projektów innowacyjnych. Z przeprowadzonych badań ankietowych wynika, że świadomość społeczności lokalnej w zakresie obrony środowiska i zmian klimatycznych jest niezadowalająca, a infrastruktura rekreacyjna wymaga modernizacji lub uzupełnienia. Badanie, o którym mowa powyżej, informuje o słabym zainteresowaniu mieszkańców dziedzictwem lokalnym. Mimo, że został przygotowany projekt oznakowania tras rowerowych na obszarze LSR, to ze względu na brak środków finansowych trasy nie zostały

oznakowane. W dalszym ciągu istnieje niedobór oznakowanych tras rowerowych. Mimo planowanego spadku bezrobocia w poprzednim okresie 2007-2013 w ramach LSR (wskaźnik oddziaływania) zanotowano wzrost bezrobocia z przyczyn niezależnych od Stowarzyszenia (kryzys ekonomiczny w skali światowej). Zwiększający się kryzys ekonomiczny wpływa niekorzystnie na aktywność społeczności lokalnej. Władze publiczne zgłaszają niekorzystną sytuację w zakresie publicznych finansów (na poziomie gmin duże obciążenie kosztami kredytów) oraz zlecenie przez państwo coraz nowych zadań bez wystarczającego pokrycia finansowego. Na obszarze województwa podkarpackiego szacuje się, że duża liczba osób młodych wyemigrowała zagranicę. Ta tendencja ma również miejsce na obszarze Stowarzyszenia. Młodzi ludzie w poszukiwaniu pracy migrują także do dużych miast w Polsce. Przedsiębiorcy zgłaszają wysokie obciążenie przedsiębiorstw kosztami pracy (ZUS, US), niekorzystną politykę podatkową i wysokie koszty obsługi kredytów. W ramach PROW 2014-2020 można będzie skorzystać, w ramach realizacji LSR, ze wsparcia ze środków EFRROW. Pomoc skierowana będzie szczególnie na: rozwój przedsiębiorczości, wsparcie grup defaworyzowanych i zagrożonych wykluczeniem społecznym. Rodzą się też nowe szanse na zwiększenie aktywności NGO. W skali kraju rośnie zainteresowanie społeczeństwa ochroną środowiska i klimatu, co ma swoje przeniesienie na obszar Stowarzyszenia. Analogicznie wzrasta zainteresowanie aktywnymi formami wypoczynku, co skutkuje zapotrzebowaniem na rozwój infrastruktury rekreacyjnej.

Stowarzyszenie działa w ramach Polskiej Sieci LGD. Stowarzyszenie podtrzymuje kontakty z LGD z Podkarpacia, a także z Polski. Zrealizowany projekt współpracy był przykładem „dobrej praktyki” na obszarze Polski. Stowarzyszenie ma zainicjowaną współpracę z LGD z Włoch, Niemiec i Austrii – linki do stron internetowych tych LGD na stronie internetowej Stowarzyszenia. Najistotniejsze elementy w postaci danych statystycznych przedstawiono tabelarycznie poniżej.

Stowarzyszenie planuje realizację jednofunduszowej LSR, w związku z czym wizja rozwoju obszaru będzie oparta na jednym źródle finansowania. Dlatego szczególną uwagę zwrócono na te problemy i potrzeby, które zostały przewidziane do objęcia wsparciem w ramach PROW 2014-2020.

W 2013 roku obszar Stowarzyszenia LGD „Dorzecze Mleczki” zamieszkiwało 42 527 osób.

Tabela nr 9. Stan ludności Stowarzyszenia LGD „Dorzecze Mleczki” na 31.12.2013 r.

L.p.	Gmina	Ilość mieszkańców
1.	miejsko-wiejska Przeworsk	15 779
2.	Przeworsk	14 876
3.	Zarzecze	7 200
4.	Gać	4 672

Źródło: dane z www.stat.gov.pl.

Tabela nr 10. Gęstość zaludnienia w gminach należących do obszaru Stowarzyszenia LGD „Dorzecze Mleczki” stan na 31.12.2013 r.

L.p.	Gmina	Gęstość zaludnienia (ludność na 1 km ²)
1.	miejsko-wiejska Przeworsk	713
2.	Przeworsk	146
3.	Zarzecze	164
4.	Gać	130

Źródło: dane z www.stat.gov.pl.

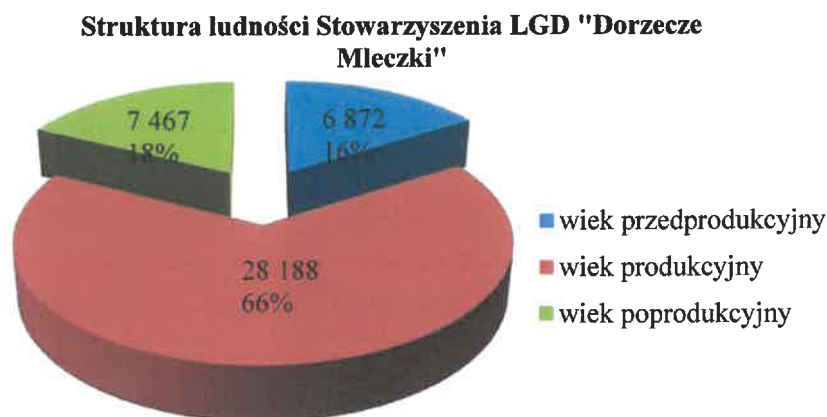
Tabela nr 11. Ludność na obszarze Stowarzyszenia LGD „Dorzecze Mleczki” według płci – stan na 31.12.2013 r.

L.p.	Gminy	Ogółem	Mężczyzna	Kobieta
1.	miejsko-wiejska Przeworsk	15 779	7 517	8 262
2.	Przeworsk	14 876	7 290	7 586
3.	Zarzecze	7 200	3 573	3 627
4.	Gać	4 672	2 288	2 384
RAZEM		42 527	20 668	21 859

Źródło: dane z www.stat.gov.pl.

W 2013 roku na obszarze Stowarzyszenia LGD „Dorzecze Mleczki” na ogólną liczbę ludności 42 527 osób, 6 872 osób było w wieku przedprodukcyjnym 28 188 w wieku produkcyjnym, a 7 467 osób w wieku poprodukcyjnym.

Struktura ludności Stowarzyszenia LGD „Dorzecze Mleczki” według wieku – stan na 31.12.2013 r.

Opracowanie własne na podstawie danych z www.stat.gov.pl

Tabela nr 12. Bezrobotni zarejestrowani wg płci na obszarze Stowarzyszenia LGD „Dorzecze Mleczki” – stan na 31.12.2013 r.

L.p.	Gminy	Bezrobotni		
		Ogółem	Kobiety	Mężczyźni
1.	miejsko-wiejska Przeworsk	1 335	676	659
2.	Przeworsk	1 364	705	659
3.	Zarzecze	602	298	304
4.	Gać	378	191	187
RAZEM		3 679	1 870	1 809

Źródło: dane z www.stat.gov.pl

Tabela nr 13. Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym wg. płci na obszarze Stowarzyszenia LGD „Dorzecze Mleczki” – stan na 31.12.2013 r.

L.p.	Gminy	% Ogółem	% Mężczyzna	% Kobieta
1.	miejsko-wiejska Przeworsk	13,2	12,6	13,9
2.	Przeworsk	14,7	13,4	16,3
3.	Zarzecze	13,3	12,4	14,4
4.	Gać	13,2	12,3	14,1

Źródło: dane z www.stat.gov.pl

Tabela nr 14. Pracujący wg płci na obszarze Stowarzyszenia LGD „Dorzecze Mleczki” – stan na 31.12.2013 r.

L.p.	Gmina	Ogółem	Płeć	
			Mężczyźni	Kobiety
1.	miejsko-wiejska Przeworsk	5 845	3 010	2 835
2.	Przeworsk	701	305	396
3.	Zarzecze	599	286	313
4.	Gać	200	59	141
RAZEM		7 345	3 660	3 685

Źródło: dane z www.stat.gov.pl

Tabela nr 15. Bezrobotni z podziałem na grupy wiekowe dla powiatu przeworskiego – stan na 31.12.2013 r.

L.p.	Wyszczególnienie wg. wieku	Liczba osób bezrobotnych	% bezrobotnych w grupie wiekowej w stosunku do ogółem
1.	18-24	1643	24,13
2.	25-34	2237	32,85
3.	35-44	1332	19,56
4.	45-54	1092	16,04
5.	55-59	397	5,83
6.	60-64	108	1,59
Ogółem		6809	100%

Źródło: dane z www.pupprzeworsk.pl

Tabela nr 16. Bezrobotni z podziałem na grupy wiekowe i płeć dla powiatu przeworskiego – stan na 24.11.2015 r.

Gmina	Liczba osób bezrobotnych		Liczba osób bezrobotnych w wieku do 44 lat		% osób bezrobotnych w wieku do 44 lat w stosunku do liczby osób bezrobotnych	
	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety
Miasto Przeworsk	1065	554	727	415	68,26	74,91
Gmina Przeworsk	1184	608	850	487	71,79	80,10
Gmina Gać	302	145	225	120	74,50	82,76
Gmina Zarzecze	508	247	395	203	77,76	82,19
SUMA	3059	1554	2197	1225	71,82	78,83

Źródło: dane z PUP Przeworsk

Dane z Powiatowego Urzędu Pracy dla obszaru Stowarzyszenia potwierdzają, że największy odsetek bezrobotnych znajduje się w przedziale do 44 lat.

IV. Analiza SWOT.

W analizę SWOT była zaangażowana lokalna społeczność zgodnie z partycypacyjnym charakterem LSR. Do analizy SWOT wykorzystano następujące partycypacyjne metody konsultacji: z grupy metod debaty plus warsztaty użyto narzędzia jakim są spotkania konsultacyjne, z grupy metod badania użyto narzędzia badanie ankietowe, z grupy metod warsztaty użyto narzędzia warsztaty konsultacyjne, z grupy metod badania użyto narzędzia jakim jest biały wywiad.

W spotkaniach konsultacyjnych, które były formą konsultacji społecznych, brali udział, na równych zasadach i przy w miarę zachowanych proporcjach, przedstawiciele wszystkich sektorów, na których oparte jest działanie Stowarzyszenia (sektor społeczny, publiczny, gospodarczy i mieszkańcy). Odbyte spotkania konsultacyjne zostały opisane w Rozdziale II. Wnioski ze spotkań konsultacyjnych (na każdym z 4 spotkań przeprowadzono analizę SWOT) posłużyły do wypracowania końcowej analizy SWOT, która jest zamieszczona w formie tabelarycznej w niniejszym rozdziale. Lider Społecznej Grupy Konsultacyjnej – SGK – przygotował diagnozę na bazie zgromadzonych i przeanalizowanych informacji na temat analizy SWOT pochodzących z ogólnie dostępnych źródeł (opis SGK w Rozdziale II.). Na bazie badań ankietowych, wniosków ze spotkań konsultacyjnych i białego wywiadu na warsztatach konsultacyjnych została wypracowana przez uczestników ostateczna wersja analizy SWOT. Szczególną uwagę zwrócono na to, aby analiza SWOT była powiązana z diagnozą obszaru i ludności oraz celami i wskaźnikami. Powiązania te zostały przedstawione w Rozdziale V w postaci „Matrycy logicznych powiązań diagnozy obszaru i ludności, analizy SWOT oraz celów i wskaźników”.

Tabela nr 17. Analiza SWOT

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> • Dobry poziom kształcenia na bazie funkcjonującej sieci placówek oświatowych, • Zadowalający poziom kwalifikacji osób w wieku produkcyjnym, • Istniejąca sieć dróg lokalnych – wybudowanych lub zmodernizowanych ze środków UE we wcześniejszych okresach programowania, • Czyste środowisko naturalne, • Społeczność lokalna chętna do poszerzania swojej wiedzy poprzez udział w szkoleniach i warsztatach, • Infrastruktura techniczna na obszarze LSR na dobrym poziomie, • Aktywność j.s.t. w zakresie wykorzystania środków pomocowych z UE, • Atrakcyjne zabytki historyczne i bogate dziedzictwo kulturowe, • Funkcjonują instytucje kultury, • Aktywnie działające organizacje pozarządowe, w tym nakierowane na aktywny wypoczynek, • Położenie w pobliżu szlaków komunikacyjnych. 	<ul style="list-style-type: none"> • Mała liczba inicjatyw, szczególnie wśród osób bezrobotnych, w zakresie podejmowania działalności gospodarczej, • Słaba dynamika rozwoju mikro i małych przedsiębiorstw, • Niezadowalająca lokalna infrastruktura drogowa w zakresie zapewnienia dostępu do obiektów użyteczności publicznej pod kątem zagrożenia wykluczeniem społecznym, • Wymagająca poprawy świadomość społeczności lokalnej w zakresie ochrony środowiska, zmian klimatycznych a także innowacji, • Zbyt mała ilość realizowanych projektów innowacyjnych, • Infrastruktura rekreacyjna wymagająca poprawy, • Małe zainteresowanie mieszkańców dziedzictwem lokalnym, co nie sprzyja poczuciu tożsamości, • Szczególne zagrożenie wykluczeniem społecznym i ubóstwem bezrobotnych, w tym szczególnie w przedziale wiekowym do 44 lat, • Mała liczba tras rowerowych.
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> • Możliwość korzystania ze środków pomocowych UE, • Atrakcyjna forma pomocy, w ramach RLKS PROW 2014-2020, dla osób podejmujących działalność gospodarczą i dla małych przedsiębiorstw stawiających na ich rozwój, • Możliwość udzielania wsparcia, w ramach RLKS PROW 2014-2020, grupom defaworyzowanym, • Wzrost zainteresowania społeczeństwa Polski ochroną środowiska, ochroną klimatu, w tym innowacyjnością, • Priorytetowo traktowane włączenie społeczne w zakresie rozwoju infrastruktury drogowej gwarantującej spójność terytorialną, • Rozwój zainteresowania społeczeństwa Polski aktywnymi formami wypoczynku co determinuje rosnące zapotrzebowanie na budowę nowych lub modernizację istniejących obiektów infrastruktury rekreacyjnej, • Istniejący projekt oznakowania tras rowerowych na obszarze LSR, • Konkursy na realizację operacji w ramach LSR - nową szansą na zwiększoną aktywność NGO, • Nawiązana współpraca z LGD z obszaru Polski i UE. 	<ul style="list-style-type: none"> • Potencjalna możliwość wzrostu bezrobocia na obszarze LSR będąca konsekwencją sytuacji ekonomicznej Polski i UE, • Niekorzystna sytuacja w zakresie finansów publicznych, • Przekazywanie samorządom przez państwo coraz to nowych zadań bez pełnego zabezpieczenia środków finansowych, • Niekorzystna polityka podatkowa, • Wysokie koszty obsługi kredytów, • Migracja młodych ludzi z obszaru objętego LSR do dużych miast w Polsce lub zagranicę, • Wysokie obciążenie przedsiębiorstw kosztami pracy, • Zwiększający się kryzys ekonomiczny, który skutkuje obniżeniem aktywności społeczności lokalnej.

Źródło: Opracowanie własne.

Tabela nr 18. Odniesienie analizy SWOT do diagnozy.

Mocne strony	Odniesienie do diagnozy	Słabe strony	Odniesienie do diagnozy
Dobry poziom kształcenia na bazie funkcjonującej sieci placówek oświatowych	Rozdział II. Diagnoza obszaru str.20	Mała liczba inicjatyw, szczególnie wśród osób bezrobotnych, w zakresie podejmowania działalności gospodarczej	Rozdział II. Diagnoza obszaru str.20
Zadowalający poziom kwalifikacji osób w wieku produkcyjnym	Rozdział II. Diagnoza obszaru str.20	Słaba dynamika rozwoju mikro i małych przedsiębiorstw	Rozdział II. Diagnoza obszaru str.20
Istniejąca sieć dróg lokalnych – wybudowanych lub zmodernizowanych ze środków UE we wcześniejszych okresach programowania	Rozdział II. Diagnoza obszaru str.20	Niezadowalająca lokalna infrastruktura drogowa w zakresie zapewnienia dostępu do obiektów użyteczności publicznej pod kątem zagrożenia wykluczeniem społecznym	Rozdział II. Diagnoza obszaru str.20
Czyste środowisko naturalne	Rozdział II. Diagnoza obszaru str.20	Wymagająca poprawy świadomość społeczności lokalnej w zakresie ochrony środowiska, zmian klimatycznych a także innowacji	Rozdział II. Diagnoza obszaru str.20
Społeczność lokalna chętna do poszerzania swojej wiedzy poprzez udział w szkoleniach i warsztatach	Rozdział II. Diagnoza obszaru str.20	Zbyt mała ilość realizowanych projektów innowacyjnych	Rozdział II. Diagnoza obszaru str.20
Infrastruktura techniczna na obszarze LSR na dobrym poziomie	Rozdział II. Diagnoza obszaru str.20	Infrastruktura rekreacyjna wymagająca poprawy	Rozdział II. Diagnoza obszaru str.20
Aktywność j.s.t. w zakresie wykorzystania środków pomocowych z UE	Rozdział II. Diagnoza obszaru str.20	Małe zainteresowanie mieszkańców dziedzictwem lokalnym, co nie sprzyja poczuciu tożsamości	Rozdział II. Diagnoza obszaru str.20
Atrakcyjne zabytki historyczne i bogate dziedzictwo kulturowe	Rozdział II. Diagnoza obszaru str.20	Szczególne zagrożenie wykluczeniem społecznym i ubóstwem bezrobotnych, w tym szczególnie w przedziale wiekowym do 44 lat	Rozdział II. Diagnoza obszaru str.20 i 22
Funkcjonują instytucje kultury	Rozdział II. Diagnoza obszaru str.20	Mała liczba tras rowerowych.	Rozdział II. Diagnoza obszaru str.20
Aktywnie działające organizacje pozarządowe, w tym nakierowane na aktywny wypoczynek	Rozdział II. Diagnoza obszaru str.20		
Położenie w pobliżu szlaków komunikacyjnych	Rozdział II. Diagnoza obszaru str.20		

Szanse	Odniesienie do diagnozy	Zagrożenia	Odniesienie do diagnozy
Możliwość korzystania ze środków pomocowych UE	Rozdział II. Diagnoza obszaru str.20	Potencjalna możliwość wzrostu bezrobocia na obszarze LSR będąca konsekwencją sytuacji ekonomicznej Polski i UE	Rozdział II. Diagnoza obszaru str.20
Atrakcyjna forma pomocy, w ramach RLKS PROW 2014-2020, dla osób podejmujących działalność gospodarczą i dla małych przedsiębiorstw stawiających na ich rozwój	Rozdział II. Diagnoza obszaru str.20	Niekorzystna sytuacja w zakresie finansów publicznych	Rozdział II. Diagnoza obszaru str.20
Możliwość udzielania wsparcia, w ramach RLKS PROW 2014-2020, grupom defaworyzowanym	Rozdział II. Diagnoza obszaru str.20	Przekazywanie samorządom przez państwo coraz to nowych zadań bez pełnego zabezpieczenia środków finansowych	Rozdział II. Diagnoza obszaru str.20
Wzrost zainteresowania społeczeństwa Polski ochroną środowiska, ochroną klimatu, w tym innowacyjnością	Rozdział II. Diagnoza obszaru str.20	Niekorzystna polityka podatkowa	Rozdział II. Diagnoza obszaru str.20
Priorytetowo traktowane włączenie społeczne w zakresie rozwoju infrastruktury drogowej gwarantującej spójność terytorialną	Rozdział II. Diagnoza obszaru str.20	Wysokie koszty obsługi kredytów	Rozdział II. Diagnoza obszaru str.20
Rozwój zainteresowania społeczeństwa Polski aktywnymi formami wypoczynku co determinuje rosnące zapotrzebowanie na budowę nowych lub modernizację istniejących obiektów infrastruktury rekreacyjnej	Rozdział II. Diagnoza obszaru str.20	Migracja młodych ludzi z obszaru objętego LSR do dużych miast w Polsce lub zagranicę	Rozdział II. Diagnoza obszaru str.20
Istniejący projekt oznakowania tras rowerowych na obszarze LSR	Rozdział II. Diagnoza obszaru str.20	Wysokie obciążenie przedsiębiorstw kosztami pracy	Rozdział II. Diagnoza obszaru str.20
Konkursy na realizację operacji w ramach LSR - nową szansą na zwiększoną aktywność NGO	Rozdział II. Diagnoza obszaru str.20	Zwiększający się kryzys ekonomiczny, który skutkuje obniżeniem aktywności społeczności lokalnej	Rozdział II. Diagnoza obszaru str.20
Nawiązana współpraca z LGD z obszaru Polski i UE	Rozdział II. Diagnoza obszaru str.20		

V. Cele i wskaźniki.

1. Logika realizacji LSR

Dla skutecznego wdrażania LSR oraz pomiarów efektów jej realizacji posłużono się logiką interwencji. Stosując logikę interwencji zobrazowano relację między wskaźnikami, celami a przedsięwzięciami. Przy procesie formułowania celów ogólnych, celów szczegółowych przedsięwzięć oraz wskaźników produktu, rezultatu i oddziaływania posłużono się metodą 4 kroków. Krok 1 – zebrano informacje o potrzebach (problemach mieszkańców obszaru). Krok 2 – przeanalizowano zebrany w trybie konsultacyjnym materiał i skonfrontowano go z diagnozą obszaru i analizą SWOT. Krok 3 – uzupełniono diagnozę obszaru i analizy SWOT przy partycypacyjnym udziale społeczności lokalnej. Krok 4 – dokonano sformułowania celów i wskaźników. Ten złożony proces został przedstawiony w szerszym kontekście w przypisanych tym zagadnieniom pozostałym rozdziałom.

2. Proces formułowania celów ogólnych, celów szczegółowych i przedsięwzięć dla potrzeb LSR

Ponieważ określenie celów i wskaźników jest kluczowym etapem prac nad opracowaniem LSR, to zgodnie z opisem w Rozdziale II. wykorzystano partycypacyjne metody konsultacji. Finansowanie LSR przewidziane jest w ramach PROW 2014-2020, gdzie działanie LEADER realizuje cel szczegółowy 6B "wspieranie lokalnego rozwoju na obszarach wiejskich" w ramach priorytetu 6 „wspieranie włączenia społecznego, ograniczenia ubóstwa i rozwoju gospodarczego na obszarach wiejskich”. W niniejszej LSR uwzględniono w celach strategicznych cele przypisane do LEADERA 2014-2020.

3. Cele i komplementarność w LSR

Zapisane w LSR cele spełniają kryteria SMART S(pecific) - są skonkretyzowane. Wynikają z diagnozy obszaru i analizy SWOT oraz uwzględniają wyniki konsultacji społecznych. LSR jest strategią partnerską a nie strategią ekspercką. M(easurable) – mierzalne poprzez wskaźniki liczbowo. A(mbitious) – ambitne i osiągalne. R(ational) – realne, możliwe do osiągnięcia. T(ime) – określone w czasie. Podobnie jak cele, tak i wskaźniki spełniają warunki SMART.

4. Przypisanie wskaźników do celów ogólnych i szczegółowych oraz przedsięwzięć

Wskaźniki korespondują w sposób bezpośredni z celami i przedsięwzięciami i przekazują informację co do postępów jego realizacji. Wskaźniki posiadają jednostkę miary i określony stan początkowy i planowany stan docelowy. Dla wszystkich wartości wskaźników została określona perspektywa czasowa. Daty pośrednie zostały określone w planie działania. Zwrócono uwagę, aby wskaźniki były dezagregowalne. Przyjmując wskaźniki odniesiono się do obowiązkowych wskaźników monitorowanych na poziomie PROW 2014-2020 biorąc pod uwagę zestawienie obszarów tematycznych i wskaźników dla tego programu.

5. Sposób prezentacji celów i wskaźników w treści LSR

Aby zaprezentować cele i wskaźniki w treści LSR w sposób przejrzysty zestawiono je w formie tabelarycznej (Tabela nr 17), zgodnie z wymogami w tym zakresie. W formie tabelarycznej przedstawiono macrycę logiczną powiązań diagnozy obszaru i ludności, analizy SWOT oraz celów i wskaźników (Tabela nr 18).

Tabela nr 19. Cele i wskaźniki.

ROZWÓJ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI								
Wzrost miejsc pracy								
1.0	CEL OGÓLNY	Wskaźniki oddziaływania dla celu ogólnego		Jednostka miary	stan początkowy 2013 rok	plan 2022 rok	Źródło danych/sposób pomiaru	
1.1	CEL SZCZEGÓŁOWY							
W1.0	Spadek bezrobocia	% bezrobotnych w stosunku do liczby osób w wieku produkcyjnym			13,6	12,6	GUS	
		<i>Wskaźniki rezultatu dla celów szczegółowych</i>		<i>Jednostka miary</i>	stan początkowy 2015 rok	plan 2023 rok	<i>Źródło danych/sposób pomiaru</i>	
w1.1	Liczba utworzonych miejsc pracy			sztuki	0	30	Dane własne/ustalenie stanu początkowego i końcowego	
Wskaźniki produktu								
Przedsięwzięcia	Grupy docelowe	Sposób realizacji	nazwa	Jednostka miary	wartość		Źródło danych/sposób pomiaru	
					początkowa 2015 rok	końcowa 2023 rok		
1.1.1	Wsparcie podejmowania działalności gospodarczej przez grupę defaworyzowaną	Bezrobotni w wieku do 44 lat z obszaru LSR	Konkurs	Liczba zrealizowanych operacji polegających na utworzeniu nowego przedsiębiorstwa	Sztuki	0	12	Dane własne/ustalenie stanu początkowego i końcowego
			Aktywizacja	Liczba szkoleń	Sztuki	0	2	Dane własne/ustalenie stanu początkowego i końcowego
1.1.2	Wsparcie podejmowania działalności gospodarczej na obszarze LSR	Osoby fizyczne deklarujące wolę podjęcia działalności gospodarczej na obszarze LSR	Konkurs	Liczba zrealizowanych operacji polegających na utworzeniu nowego przedsiębiorstwa	Sztuki	0	16	Dane własne/ustalenie stanu początkowego i końcowego
			Aktywizacja	Liczba szkoleń	Sztuki	0	4	Dane własne/ustalenie stanu początkowego i końcowego

1.1.3	Wsparcie rozwoju działalności gospodarczej mikro i małych przedsiębiorstw	Przedsiębiorcy działający w sferze mikro i małych przedsiębiorstw na obszarze LSR	Konkurs	Liczba zrealizowanych operacji polegających na rozwoju istniejącego przedsiębiorstwa	Sztuki	0	5	Dane własne/ ustalenie stanu początkowego i końcowego
			Aktywizacja	Liczba szkoleń	Sztuki	0	2	Dane własne/ ustalenie stanu początkowego i końcowego
Suma Przedsięwzięć							33	
Suma Aktywizacja							8	
2.0	CEL OGÓLNY	ROZWÓJ AKTYWNOŚCI SEKTORA PUBLICZNEGO I SPOŁECZNEGO NAKIEROWANY NA WZROST POZIOMU ŻYCIA SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ						
2.1		<i>Poprawa infrastruktury drogowej w zakresie zapewnienia dostępu do obiektów użyteczności publicznej</i>						
2.2		<i>Wzmocnienie kapitału społecznego poprzez wzrost kompetencji społeczności lokalnej</i>						
2.3	CELE SZCZEGÓŁOWE	<i>Poprawa ogólnodostępnej i niekomercyjnej infrastruktury rekreacyjnej</i>						
2.4		<i>Wzrost zainteresowania mieszkańców dziedzictwem lokalnym</i>						
2.5		<i>Wykorzystanie lokalnych zasobów: przyrodniczych, kulturowych i historycznych</i>						
		<i>Wskaźniki oddziaływania dla celu ogólnego</i>	<i>Jednostka miary</i>	stan początkowy 2015 rok	plan 2023 rok	<i>Źródło danych/sposób pomiaru</i>		
w2.0	Wzrost o 15 % liczby zrealizowanych projektów w ramach L-SR w stosunku do PROW 2007-2013		sztuki	44	54	Dane własne/ ustalenie stanu początkowego i końcowego		
		<i>Wskaźniki rezultatu dla celów szczegółowych</i>	<i>Jednostka miary</i>	stan początkowy 2015 rok	plan 2023 rok	<i>Źródło danych/sposób pomiaru</i>		
w2.1	Liczba osób korzystających z nowej lub przebudowanej infrastruktury drogowej w zakresie włączenia społecznego		osoby	0	400	Dane własne/ ustalenie stanu początkowego i końcowego		

w2.2	Liczba osób przeszkolonych	osoby	0	0	Dane własne/ ustalenie stanu początkowego i końcowego
w2.3	Liczba osób, które skorzystają z ogólnodostępnych i niekomercyjnych obiektów infrastruktury rekreacyjnej.	osoby	0	15 000	Dane własne/ ustalenie stanu początkowego i końcowego
w2.4	Wzrost o 20% liczby osób uczestniczących w wydarzeniach związanych z dziedzictwem lokalnym i korzystających z wydawnictw w stosunku do poprzedniego okresu programowania	osoby	4930	6000	Dane własne/ ustalenie stanu początkowego i końcowego
w2.5	Liczba projektów współpracy wykorzystujących lokalne zasoby	sztuki	0	1	Dane własne/ ustalenie stanu początkowego i końcowego

Przedsięwzięcia		Grupy docelowe	Sposób realizacji	nazwa	Jednostka miary	Wskaźniki produktu		Źródło danych/sposób pomiaru
						wartość początkowa 2013 rok	wartość końcowa 2023 rok	
2.1.1	Wsparcie operacji z zakresu budowy lub modernizacji dróg służących zapewnieniu dostępu do obiektów użyteczności publicznej	Spółeczność lokalna z obszaru LSR	Konkurs	Długość wybudowanych lub przebudowanych dróg.	km	0	4,09	Dane własne/ ustalenie stanu początkowego i końcowego
2.2.1	Szkolenia z zakresu wzrostu kompetencji społeczności lokalnej, w tym w zakresie ochrony środowiska i zmian klimatycznych, także z wykorzystaniem rozwiązań innowacyjnych	Spółeczność lokalna z obszaru LSR	Operacja własna	Liczba szkoleń.	sztuki	0	0	Dane własne/ ustalenie stanu początkowego i końcowego

2.3.1	Wsparcie operacji służących poprawie ogólnodostępnej i niekomercyjnej infrastruktury rekreacyjnej	Społeczność lokalna z obszaru LSR	Konkurs	Liczba nowych obiektów infrastruktury rekreacyjnej.	sztuki	0	11	Dane własne/ ustalenie stanu początkowego i końcowego
			Konkurs	Liczba przebudowanych obiektów infrastruktury rekreacyjnej.	sztuki	0	11	Dane własne/ ustalenie stanu początkowego i końcowego
			Aktywizacja	Liczba szkoleń.	sztuki	0	4	Dane własne/ ustalenie stanu początkowego i końcowego
2.4.1	Wsparcie operacji służących wzrostowi zainteresowania mieszkańców dziedzictwem lokalnym	Społeczność lokalna z obszaru LSR	Konkurs	Liczba podmiotów wspartych w ramach operacji na rzecz zachowania dziedzictwa lokalnego.	sztuki	0	9	Dane własne/ ustalenie stanu początkowego i końcowego
			Aktywizacja	Liczba szkoleń.	sztuki	0	2	Dane własne/ ustalenie stanu początkowego i końcowego
2.5.1	Wsparcie współpracy z lokalną grupą działania	Społeczność lokalna z obszaru LSR	Projekt współpracy	Liczba zrealizowanych projektów współpracy.	sztuki	0	1	Dane własne/ ustalenie stanu początkowego i końcowego
Suma Przedsięwzięć						42,09		
Suma Aktywizacja						6		

Źródło: Opracowanie własne.

Tabela nr 20. Matryca logicznych powiązań diagnozy obszaru i ludności, analizy SWOT oraz celów i wskaźników.

Zidentyfikowane problemy /wyzwania społeczno-ekonomiczne	Cel ogólny	Cele szczegółowe	Planowane przedsięwzięcia	Produkty	Rezultaty	Oddziaływanie	Czynniki zewnętrzne mające wpływ na realizację działań i osiągnięcie wskaźników	Czynniki zewnętrzne mające wpływ na realizację działań i osiągnięcie wskaźników
Niezadawalający przyrost nowo utworzonych miejsc pracy na obszarze LSR.	Rozwój przedsiębiorczości.	Wzrost miejsc pracy.	Wsparcie podejmowania działalności gospodarczej przez grupę defaworyzowaną.	Liczba zrealizowanych operacji polegających na utworzeniu nowego przedsiębiorstwa	Liczba utworzonych miejsc pracy	Spadek bezrobocia	Możliwość udzielenia wsparcia, w ramach RLKS PROW 2014-2020, grupom defaworyzowanym	1.Potencjalna możliwość wzrostu bezrobocia na obszarze LSR będąca konsekwencją sytuacji ekonomicznej Polski i UE. 2.Wysokie obciążenie przedsiębiorstw kosztami pracy. 3.Niekorzystna polityka podatkowa 4. Migracja młodych ludzi z obszaru objętego LSR do dużych miast w Polsce lub zagranicę.
			Wsparcie podejmowania działalności gospodarczej.	Liczba zrealizowanych operacji polegających na utworzeniu nowego przedsiębiorstwa			Atrakcyjna forma pomocy, w ramach RLKS PROW 2014-2020, dla osób podejmujących działalność gospodarczą i dla małych przedsiębiorstw stawiających na ich rozwój.	
			Wsparcie rozwoju działalności gospodarczej mikro i małych przedsiębiorstw.	Liczba zrealizowanych operacji polegających na rozwoju istniejącego przedsiębiorstwa				

Wymagająca poprawy infrastruktura drogowa w zakresie zapewnienia dostępu do obiektów użyteczności publicznej,	Rozwój aktywności sektora publicznego i społeczne go nakierowany na wzrost poziomu życia społeczno lokalnej.	Poprawa infrastruktury drogowej w zakresie zapewnienia dostępu do obiektów użyteczności publicznej	Wsparcie operacji z zakresu budowy lub modernizacji dróg służących zapewnieniu dostępu do obiektów użyteczności publicznej.	Długość wybudowanych lub przebudowanych dróg.	Liczba osób korzystających z nowej lub przebudowanej infrastruktury drogowej w zakresie włączenia społecznego.	Wzrost o 15 % liczby zrealizowanych projektów w ramach LSR w stosunku do PROW 2007-2013.	Priorytetowo traktowane włączenie społeczne w zakresie rozwoju infrastruktury drogowej gwarantującej spójność terytorialną	1. Niekorzystna sytuacja w zakresie finansów publicznych. 2. Przekazywanie samorządom przez państwo coraz to nowych zadań bez pełnego zabezpieczenia środków finansowych. 3. Wysokie koszty obsługi kredytów.
Niedostatecznie zadowalające kompetencje społeczności lokalnej w tym zakresie ochrony środowiska i zmian klimatycznych, także z wykorzystaniem rozwiązań innowacyjnych.	Wzmocnienie kapitału społecznego o poprzez wzrost kompetencji i społeczności lokalnej.	Szkolenia z zakresu wzrostu kompetencji społeczności lokalnej, w tym w zakresie ochrony środowiska i zmian klimatycznych, także z wykorzystaniem innowacyjnych.	Liczba szkoleń.	Liczba osób przeszkolonych.	Wzrost zainteresowania społeczeństwa Polski ochroną środowiska, ochroną klimatu, w tym innowacyjnością.			

<p>Wymagająca poprawy ogólnodostępna i niekomercyjna infrastruktura rekreacyjna.</p>		<p>Poprawa ogólnodostępnej i niekomercyjnej infrastruktury rekreacyjnej.</p>	<p>Wsparcie operacji służących poprawie ogólnodostępnej i niekomercyjnej infrastruktury rekreacyjnej.</p>	<p>Liczba nowych obiektów infrastruktury rekreacyjnej.</p> <p>Liczba przebudowanych obiektów infrastruktury rekreacyjnej.</p>	<p>Liczba osób, które skorzystały z ogólnodostępnych i niekomercyjnych obiektów infrastruktury rekreacyjnej.</p>	<p>Rozwój zainteresowania społeczeństwa Polski aktywnymi formami wypoczynku co determinuje rosnące zapotrzebowanie na budowę nowych lub modernizację istniejących obiektów infrastruktury rekreacyjnej.</p>	<p>4. Zwiększający się kryzys ekonomiczny, który skutkuje obniżeniem aktywności społeczności lokalnej.</p>
<p>Wymagający poprawy poziom zainteresowania mieszkańców dziedzictwem lokalnym.</p>		<p>Wzrost zainteresowania mieszkańców dziedzictwem lokalnym.</p>	<p>Wsparcie operacji służących wzrostowi zainteresowania mieszkańców dziedzictwem lokalnym.</p>	<p>Liczba podmiotów wspartych w ramach operacji na rzecz zachowania dziedzictwa lokalnego.</p>	<p>Wzrost o 20% liczby osób uczestniczących w wydarzeniach związanych z dziedzictwem lokalnym i korzystających z wydatnictw w stosunku do poprzedniego okresu programowania.</p>	<p>Konkursy na realizację operacji w ramach LSR - nową szansą na zwiększoną aktywność NGO.</p>	

Lepsze wykorzystanie lokalnych zasobów.		Wykorzystanie lokalnych zasobów: przyrodniczych, kulturowych i historycznych	Wsparcie współpracy z lokalną grupą działania.	Liczba zrealizowanych projektów współpracy.	Liczba projektów współpracy wykorzystujących lokalne zasoby.		Rozwój zainteresowania społeczeństwa Polski aktywnymi formami wypoczynku co determinuje rosnące zapotrzebowanie na budowę nowych lub modernizację istniejących obiektów infrastruktury rekreacyjnej.	
---	--	--	--	---	--	--	--	--

Źródło: Opracowanie własne.

VI. Sposób wyboru i oceny operacji oraz sposób ustanawiania kryteriów wyboru.

1. Formy wsparcia operacji w ramach LSR.

W ramach LSR będą realizowane operacje indywidualnie w ramach wniosków składanych przez beneficjentów innych niż Stowarzyszenie wybieranych przez organ decyzyjny, a następnie przedkładanych do weryfikacji do Samorządu Województwa Podkarpackiego. W ramach LSR nie przewiduje się do realizacji projektów grantowych natomiast przewiduje się projekty własne. Forma wsparcia operacji w ramach LSR została przyjęta jako konsekwencja wykorzystania metod partycypacyjnych w kluczowych etapach przygotowania LSR, co zostało opisane w Rozdziale II. Opracowanie zasad wyboru operacji i ustalania kryteriów wyboru jest kluczowym etapem przygotowania LSR. Intensywność i formy wsparcia operacji w ramach LSR określa Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 24 września 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach poddziałania „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 z późn. zm., z tym że pomoc na operację w zakresie podejmowania działalności gospodarczej określa się w wysokości 25 tys. EUR.

2. Cel tworzenia procedur.

Właściwe przygotowanie procedur i kryteriów wyboru operacji znajdowało się w sferze szczególnego zainteresowania Stowarzyszenia z powodu kluczowego znaczenia, jakie te procedury będą odgrywać podczas realizacji LSR. Procedury wyboru operacji jak również kryteria wyboru operacji stanowią załącznik do wniosku o wybór LSR. Procedury wyboru operacji i kryteria wyboru operacji mają swoje odniesienie w kontekście matrycy logicznych powiązań diagnozy obszaru i ludności, analizy SWOT oraz celów i wskaźników, która zamieszczona jest w Rozdziale V.

3. Zakres procedur.

Procedury uwzględniają wymogi wprowadzone przez prawodawstwo unijne i krajowe, w szczególności rozporządzenie 1303/2013 i ustawa o RLKS, jako podstawa przygotowania rozwiązań formalnych w zakresie regulacji procesu wyboru wniosków. Zwrócono uwagę, aby procedury zapewniały sprawny i transparentny wybór oraz skuteczne funkcjonowanie poszczególnych organów. W procedurach wyboru i oceny operacji w ramach LSR uwzględniono wszystkie kluczowe kwestie mające na celu zagwarantowanie prawidłowości wyboru operacji. Opisano proces decyzyjny, który w sposób niedyskryminujący i przejrzysty pozwala uniknąć ryzyka wystąpienia konfliktu interesu. Warto zwrócić uwagę, że Stowarzyszenie przewidziało wprowadzenie rejestru interesów członków organu decyzyjnego pozwalającego na identyfikację charakteru powiązań z wnioskodawcami i łamane poszczególnymi projektami. Procedury charakteryzują się dużym stopniem przejrzystości i prostoty. Będą też powszechnie dostępne wszystkim zainteresowanym. Udział partnerów niepublicznych w składzie organu decyzyjnego wynosi ponad 70%. W strukturze organu decyzyjnego zapewniono udział kobiet oraz osób poniżej 35 roku życia. Regulamin Rady Stowarzyszenia przewiduje każdorazowo wybór komisji skrutacyjnej, do której kompetencji należy czuwanie nad prawidłowym procesem oceny i wyboru, poprawności dokumentacji i zgodności formalnej, a także której powierza się obliczanie wyników głosowań. Rolę arbitra rozstrzygającego kwestie sporne związane ze stosowaniem kryteriów wyboru operacji regulamin Rady Stowarzyszenia powierza przewodniczącemu Rady. W posiedzeniach Rady przewidziany jest udział prezesa Zarządu lub jednego z członków Zarządu. Obsługę posiedzeń Rady zapewnia biuro Stowarzyszenia.

4. Formułowanie kryteriów wyboru.

W zakresie formułowania kryteriów wyborów operacji zostały uwzględnione wszystkie kluczowe kwestie, a to: obiektywne, niedyskryminujące, przejrzyste, powiązane z diagnozą obszaru, bezpośrednio przyczyniające się do wyboru operacji, co w efekcie ma prowadzić do osiągnięcia określonych w LSR wskaźników produktu i rezultatu, mierzalne, posiadają dodatkowe opisy i ściśle określone w zakresie wszystkich wartości od minimum do maksimum. Opisano także zasady ustalania i zmiany kryteriów wyboru przy zwróceniu uwagi na ich przejrzystość.

VII. Plan działania.

Plan działania jest ściśle powiązany z logiką realizacji LSR opisaną w rozdziale V dotyczącym celów i wskaźników LSR. Plan działania dotyczy każdego z celów ogólnego z osobna, który podany jest informacyjnie. Realizacja w czasie dotyczy poziomu przedsięwzięć, mając na uwadze, że wskaźniki produktu będą mierzone po zrealizowaniu operacji. W poszczególnych przedziałach czasowych, oprócz określenia wskaźników produktu i przypisanego im wsparcia, przedstawiono również budżet celów szczegółowych. Wskaźniki produktu będą realizowane etapowo. W związku z tym wskazano w danym przedziale czasowym poziom jaki zostanie osiągnięty w danych latach oraz określono narastający poziom realizacji całego wskaźnika oraz budżetu, jaki został przeznaczony na realizację w tej części wskaźnika. Budując plan działania zwrócono uwagę, aby budżet i plan działania były w bezpośredni sposób powiązane z celami i przedsięwzięciami. Kolejnym założeniem było, aby harmonogram osiągnięcia poszczególnych wskaźników produktu

oraz realizacji budżetu LSR w planie działania był racjonalny. Związek pomiędzy budżetem LSR oraz planem działania a celami znakomicie obrazuje tabela - Plan działania wskazujący harmonogram osiągania poszczególnych wskaźników produktu w Załączniku nr 3 do LSR. Poniżej zamieszczono opis zależności. Dla celu ogólnego 1.0 – „Rozwój przedsiębiorczości” wskazano 3 przedsięwzięcia, z tym że oprócz realizacji LSR przewidziano w ramach aktywizacji szkolenia. Przedsięwzięciom, w określonych przedziałach czasowych przypisano wskaźniki i planowane wsparcie w ramach realizacji LSR. Analogicznie postąpiono w przypadku aktywizacji. Określenie budżetu celu szczegółowego przypisanego celowi ogólnemu podanemu wyżej jest logicznym następstwem wyników. Główny ciężar realizacji przedsięwzięć dla tegoż celu ogólnego został położony na lata 2019-2021. Biorąc pod uwagę doświadczenia z realizacji LSR w ramach PROW 2007-2013 należało przyjąć takie założenia. Średnio czas realizacji operacji, od złożenia wniosku o przyznanie pomocy w ramach działania „Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw” do wypłaty środków pomocowych, wynosił 2 lata. W związku z tym na lata 2016-2018 założono możliwe do osiągnięcia w tym przedziale czasowym wskaźniki produktu. Celowi ogólnemu 2.0 – „Rozwój aktywności sektora publicznego i społecznego nakierowany na wzrost poziomu życia społeczności lokalnej” przyporządkowano 5 celów szczegółowych. Przedsięwzięcia dla tegoż celu ogólnego, przy stosownym przypisaniu przedsięwzięć do celów szczegółowych, mają założone wskaźniki i planowane wsparcie w poszczególnych przedziałach czasowych, zarówno dla realizacji LSR jak i aktywizacji. Aktywizację, planowaną do realizacji w ramach kosztów na aktywizację, przypisano do przedsięwzięć 2.3.1 i 2.4.1, natomiast dla innych przedsięwzięć nie przewidziano. Uznaje się, że przedsięwzięcie nakierowane na budowę lub modernizację dróg nie wymaga przeprowadzenia szkoleń w tym zakresie. Przedsięwzięcie 2.5.1 - Wsparcie współpracy z lokalną grupą działania – jako projekt współpracy, nie wymaga aktywizacji. W latach 2016-2023 przewidziano pełną realizację wskaźnika produktu i planowanego wsparcia w ramach budżetu LSR dla przedsięwzięcia 2.1.1. Realizacji w operacji z zakresu budowy lub modernizacji dróg jest domeną j.s.f.p. Biorąc pod uwagę doświadczenia poprzedniego okresu stwierdza się dużą sprawność sektora publicznego w realizacji tego typu operacji. Średnio czas realizacji operacji, od złożenia wniosku do wypłaty środków pomocowych, wynosił 12 miesięcy. Z uwagi na wysoki koszt jednostkowy budowy lub modernizacji dróg przy stosunkowo niewielkim budżecie oraz dużym zapotrzebowaniu społecznym na tego typu działania inwestycyjne przyjęto taki plan działania do tego przedsięwzięcia. Przedsięwzięcie 2.3.1 – dotyczące infrastruktury rekreacyjnej w dużym zakresie planowane jest do realizacji w latach 2016-2024. Operacje będą wybierane do realizacji w ramach konkursu, a średnia wartość operacji opiewa na 58 300 PLN. Przy odpowiedzi na oczekiwania społeczne, potencjale j.s.f.p. oraz organizacji pozarządowych (przy możliwościach uczestnictwa innych podmiotów) założony plan działania dla tego przedsięwzięcia jest racjonalny. Dla przedsięwzięcia 2.4.1. – dedykowanemu dziedzictwu lokalnemu większy nacisk położono na lata 2016-2018. Istnieje duże oczekiwanie, szczególnie organizacji pozarządowych, na realizację tego typu operacji jak najszybciej. Spowodowane to jest okresem przestoju pomiędzy zakończonym wdrażaniem LSR w ramach PROW 2007-2013 a rozpoczęciem naborów wniosków w nowym okresie. Ze względu na niewielką ilość środków i niski poziom wskaźnika przyjęte założenia są racjonalne. Przedsięwzięcie 2.5.1 to projekt współpracy. Biorąc pod uwagę deklaracje potencjalnych partnerów projektu współpracy ustalono termin realizacji w latach 2016-2024. Analogicznie jak dla celu ogólnego 1.0 ustalono budżety poszczególnych celów szczegółowych w podziale na okresy czasowe dla celu ogólnego 2.0. W konsekwencji określono koszty LSR i aktywizacji, również w podziale na okresy czasowe. Planowane wsparcie na przedsięwzięcia dedykowane tworzeniu utrzymania miejsc pracy w ramach realizacji LSR wynosi 797 526,11 EUR, co stanowi 53,7% budżetu LSR. Przybliżony poziom realizacji budżetu LSR w poszczególnych przedziałach czasowych kształtuje się następująco: lata 2016-2018 – 48%, lata 2019-2021 – 42%, lata 2022-2024 – 10%. Na zakończenie należy dodać, że na kluczowym etapie określania celów i wskaźników oraz opracowania planu działania zastosowano 4 partycypacyjne metody angażowania społeczności lokalnej. Opisane to jest zarówno w rozdziale V i rozdziale II.

VIII. Budżet.

Budżet LSR został skonstruowany w celu prawidłowego zaplanowania wydatkowania środków przy wsparciu finansowym PROW z wkładem EFRROW (wielkość wkładu to 63,63%) i przedstawiony w postaci tabel finansowych. Stanowi to załącznik nr 4 do LSR. Został zaplanowany budżet na poszczególne procesy wsparcia tj. realizacja LSR, współpracę, koszty bieżące i aktywizację. Pozwoli to na monitorowanie wydatków na poszczególne poddziałania. Wysokość planowanego wsparcia określono w EUR. Ponieważ LSR obejmuje wsparcie w ramach PROW 2014 -2020, to została sporządzona Tabela Plan finansowy w zakresie poddziałania 19.2 PROW 2014-2020. 936 092,76 EUR przeznaczają się na rozwój przedsiębiorczości. W ramach tej kwoty 275 834,15 EUR przeznaczają się na wsparcie podejmowania działalności przez grupę defaworyzowaną a 345 819,30 EUR na wsparcie podejmowania działalności gospodarczej. Ponadto 315 165,51 EUR przewiduje się na wsparcie rozwoju działalności gospodarczej mikro i małych przedsiębiorstw. Wsparcie w powyższym zakresie kierowane jest do beneficjentów innych niż j.s.f.p. Na rozwój aktywności sektora publicznego i społecznego nakierowane na wzrost poziomu życia społeczności lokalnej przeznaczają się 1 126 407,24 EUR. Na wsparcie operacji służących wzrostowi zainteresowania mieszkańców dziedzictwem lokalnym przeznaczono 92 582,16 EUR. Na wsparcie operacji służących poprawie ogólnodostępnej i niekomercyjnej infrastruktury rekreacyjnej przewidziano 450 334,16 EUR. Na wsparcie operacji z zakresu budowy lub modernizacji dróg służących zapewnieniu dostępu do obiektów użyteczności publicznej przewidziano 434 990,92 EUR, kierując dla beneficjentów j.s.f.p. W związku

z powyższym plan finansowy przewiduje w ramach budżetu LSR, przy uwzględnieniu wkładu EFRROW, budżetu państwa lub wkładu własnego będącego wkładem krajowych środków publicznych, wsparcie finansowe PROW dla beneficjentów innych niż j.s.f.p w kwocie 981 000 EUR a dla beneficjentów będących j.s.f.p w kwocie 504 000 EUR. Kwoty wsparcia w ramach budżetu LSR dedykowane przedsięwzięciom, jak opisano powyżej, mają swoje bezpośrednie powiązanie z celami LSR. Mimo, że konstrukcja budżetu nie jest kluczowym etapem przygotowania LSR, należy jednak wspomnieć, że jest w pewnym sensie konsekwencją wykorzystania partycypacyjnych metod angażowania społeczności lokalnej w proces budowy LSR. Wsparcie na współpracę - na wsparcie współpracy z lokalną grupą działania przeznaczono 148 500 EUR. Koszty bieżące – 285 250 EUR, aktywizacja – 42 500 EUR.

IX. Plan komunikacji.

Plan komunikacji został sformułowany w formie tabelarycznej (wg. wzoru zamieszczonego w podręczniku dodatkowo uzupełnionego o dodatkowe, niezbędne elementy (budżet i rezultaty). Plan komunikacji wraz ze szczegółowym opisem stanowi Załącznik nr 5. do LSR. w niniejszym rozdziale zawarto zwięzłą charakterystykę zaprojektowanego przez LGD Planu komunikacji ze wskazaniem jego celów i wskaźników działań komunikacyjnych oraz grup docelowych. Stowarzyszenie traktuje komunikację jako jeden z kluczowych aspektów swojego działania i dlatego została ona zaplanowana z należytą starannością. Plan komunikacji zapewnia komunikację dwustronną opierającą się na zasadzie jawności i transparentności. Plan komunikacji Stowarzyszenia to: opis celów, działań komunikacyjnych i środków przekazu (narzędzi) używanych w celu przekazywania informacji (komunikatów) na linii Stowarzyszenie – społeczności lokalne, których Stowarzyszenie zamierza używać na poszczególnych etapach wdrażania LSR. Główne cele działań komunikacyjnych wynikają z przeprowadzonej analizy potrzeb/problemów komunikacyjnych. Partycypacyjny tryb pracy nad LSR pozwolił wykorzystać udział społeczności lokalnej również w budowie planu komunikacji. Na pierwszym kluczowym etapie trybu prac nad LSR (określonym w rozdziale II.), skorzystano z wszystkich czterech narzędzi partycypacji społecznej. Spotkania konsultacyjne pozwoliły na przeprowadzenie dyskusji, która w konsekwencji pozwoliła na zidentyfikowanie problemów w obszarze komunikacji. Badania ankietowe pozwoliły m.in. na określenie poziomu rozpoznawalności Stowarzyszenia wśród społeczności lokalnej. Biały wywiad służył m.in. zebraniu danych pochodzących z obserwacji. Warsztaty konsultacyjne (w grupie kluczowych partnerów wszystkich sektorów) pozwoliły na wypracowanie końcowych opinii i zaproponowaniu głównych celów działań komunikacyjnych. Korzystając z wyników przeprowadzonych badań a także z „Raportu z badania ewaluacyjnego podsumowującego działania Stowarzyszenia LGD „Dorzecze Mleczki” w ramach Osi 4 Leader PROW 2007-2013” określono najważniejsze cele realizacji planu. Najważniejsze zidentyfikowane problemy w obszarze komunikacji to: niewystarczająca wiedza potencjalnych wnioskodawców o szansach wsparcia z budżetu LSR, niedostateczna wiedza potencjalnych wnioskodawców o kryteriach wyboru wniosków, niewystarczająca wiedza osób z grupy defaworyzowanej ze względu na dostęp do rynku pracy i grupy zagrożonej wykluczeniem społecznym o zasadach wsparcia w ramach LSR, które to grupy zostały określone w LSR na etapie jej budowy, niedostateczna wiedza potencjalnych wnioskodawców, w tym NGO, na temat możliwości realizacji projektów grantowych, wymagający wzmocnienia poziom uzyskiwania informacji zwrotnej od wnioskodawców na temat oceny jakości pomocy świadczonej przez LGD, niewystarczająca wiedza o planowanym projekcie współpracy planowanym do realizacji. Zidentyfikowane problemy w obszarze komunikacji wynikają głównie z inicjacji nowego okresu programowania. Badanie ewaluacyjne podsumowujące działania Stowarzyszenia LGD „Dorzecze Mleczki” w ramach Osi 4 Leader PROW 2007-2013 uwzględniające badania ankietowe potwierdziło 95% rozpoznawalność marki Stowarzyszenia, co daje podstawę do założenia, że istnieje duże zapotrzebowanie na informowanie o Stowarzyszeniu i jego działalności. Realizacja budżetu LSR na lata 2007-2013 na poziomie 99,63% oraz kwartalne zamieszczanie informacji o bieżącej realizacji LSR potwierdza potrzebę kontynuowania tego sposobu komunikacji na etapach realizacji LSR. Uwzględniając powyższe widzi się konieczność uzyskiwania informacji zwrotnych o rozpoznawalności Stowarzyszenia i wiedzy na temat realizacji LSR. W odniesieniu do przeprowadzonej analizy cele planu komunikacji zostały zapisane w Załączniku nr 5 do LSR. Plan komunikacji wymaga ustalenia wskaźników działań komunikacyjnych oraz grup docelowych. Wskaźnikami działań komunikacyjnych są: liczba artykułów sponsorowanych, liczba artykułów zamieszczanych na stronach internetowych, liczba ogłoszeń na tablicach, liczba ogłoszeń na stronach internetowych, liczba spotkań, liczba ulotek, liczba postów na portalach społecznościowych, wskaźniki procentowe w badaniach ankietowych. Grupami docelowymi są: grupa defaworyzowana ze względu na dostęp do rynku pracy, osoby zagrożone wykluczeniem społecznym ze względu na dostęp do obiektów użyteczności publicznej, społeczność lokalna, w tym: przedsiębiorcy, organizacje pozarządowe, j.s.f.p. oraz mieszkańcy obszaru LSR. Szczegółowe wskaźniki jak i przypisanie grup docelowych do konkretnych celów komunikacji zostało zawarte w Załączniku nr 5 do LSR.

X. Innowacyjność.

Innowacyjność jest jedną z siedmiu cech podejścia LEADER. Zgodnie z podstawowym poradnikiem „Podejście LEADER”: „Wprowadzenie podejścia Leader z jego siedmioma cechami może być samo w sobie innowacją

w kształtowaniu polityki, co może skutkować wygenerowaniem innowacyjnych działań na podstawie pierwotnie przyjętej metody realizacji tej polityki”. Innowacyjność nie jest zatem celem głównym działań LEADER, a raczej pochodną jego zastosowania, oczekiwaną składową wartością dodaną. Nie postrzega się zatem innowacyjności w podejściu LEADER w takim stopniu, w jakim oczekuje się jej w operacjach przyczyniających się dla osiągnięcia priorytetu w strategii „Europa 2020” – „rozwój inteligentny”. Podejście LEADER (na obszarach wiejskich) czy też szerzej mechanizm RLKS przyczynia się bowiem do osiągnięcia innego priorytetu tej strategii – „rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu”.

Innowacyjność – zgodnie z podstawowym poradnikiem „Podejście LEADER” innowacyjność należy rozumieć w szerokim znaczeniu tego słowa. Może ona oznaczać wprowadzanie nowego produktu, nowego procesu, nowej organizacji lub nowego rynku. Podobną definicję stosują OECD i Eurostat w Podręczniku Oslo: „Innowacja (innovation) to wdrożenie nowego lub znacząco udoskonalonego produktu (wyrobu lub usługi) lub procesu, nowej metody marketingowej lub nowej metody organizacyjnej w praktyce gospodarczej, organizacji miejsca pracy lub stosunkach z otoczeniem.” W Podręczniku Oslo znajdujemy też ważny zapis: „Przyjęto, że minimalnym wymogiem zaistnienia innowacji jest, aby produkt, proces, metoda marketingowa lub metoda organizacyjna były nowe (lub znacząco udoskonalone) dla firmy. Zalicza się tu produkty, procesy i metody, które dana firma opracowała jako pierwsza, oraz te, które zostały przyswojone od innych firm lub podmiotów.” Zapisy w Podręczniku Oslo dotyczą firm. W przypadku LSR zastosowano podobne zasady do obszaru Stowarzyszenia. Innowacyjne, w tym rozumieniu, operacje mogą być różnorakie. Jako przykład operacji innowacyjnej można podać budowę sektora winiarskiego lub podjęcie działalności w zakresie rehabilitacji dziecięcej. Aby uznać innowacyjność operacji, od wnioskodawcy będzie wymagane uzasadnienie innowacyjności operacji. Operacje uwzględniające ochronę środowiska i zapobieganie zmianom klimatu uzyskują wyższą punktację, pod warunkiem zachowania wymogów podanych wyżej. Wsparcie przez Stowarzyszenie innowacyjności znalazło swój wyraz w przedsięwzięciach LSR (mają one swoje odniesienie do celów) oraz w kryteriach lokalnych, jak również w samym sposobie przygotowania LSR.

XI. Zintegrowanie.

Podejście Leader realizowane będzie przez Stowarzyszenie, które przygotowało LSR (przy zachowaniu warunku wyboru LSR do realizacji). LSR to spójny zestaw operacji mających na celu osiągnięcie lokalnych celów i potrzeb, który przyczynia się do osiągnięcia celów UE odnośnie inteligentnego, zrównoważonego i sprzyjającego włączeniu społecznemu wzrostu. Jednym z podstawowych elementów, na który zwrócono uwagę przygotowując LSR jest jej zintegrowany charakter. Zintegrowany charakter LSR pozwala na wykorzystanie endogenicznego potencjału terytorium, jego zasobów i wiedzy. Ma umożliwiać realizację interwencji ukierunkowanych na wyzwania rozwojowe, a jednocześnie precyzyjnie dostosować się do lokalnych uwarunkowań. W przypadku niniejszego LSR zintegrowanie oznacza: umiejscowienie szeregu problemów, tematów istotnych dla społeczności w szerszym kontekście rozwojowym.

Położenie Stowarzyszenia w województwie podkarpackim wymagało określenia powiązania LSR z dokumentem strategicznym dla województwa podkarpackiego, jakim jest STRATEGIA ROZWOJU WOJEWÓDZTWA PODKARPACKIEGO NA LATA 2007–2020. LSR jest spójna z ww. strategią w zakresie:

Celu głównego strategii: „Efektywne wykorzystanie zasobów wewnętrznych i zewnętrznych dla zrównoważonego i inteligentnego rozwoju społeczno-gospodarczego drogą do poprawy jakości życia mieszkańców.”

Priorytetu 2.2. Kultura i dziedzictwo kulturowe - Cel: Rozwinięty i efektywnie wykorzystany potencjał kulturowy regionu.

Priorytetu 2.3. Społeczeństwo obywatelskie - Cel: Wzmocnienie podmiotowości obywateli, rozwój instytucji społeczeństwa obywatelskiego oraz zwiększenie ich wpływu na życie publiczne

Priorytetu 2.4. Włączenie społeczne - Cel: Wzrost poziomu adaptacyjności zawodowej i integracji społecznej w regionie.

Priorytetu 3.4. Funkcje obszarów wiejskich - Cel: Obszary wiejskie – wysoka jakość przestrzeni do zamieszkania, pracy i wypoczynku.

XII. Monitoring i ewaluacja.

W tym rozdziale zawarto ogólną charakterystykę zasad i procedur dokonywania ewaluacji oraz monitorowania wskazującą główne elementy podlegające badaniom oraz podmioty dokonujące ewaluacji i monitorowania (wewnętrzne czy zewnętrzne). Aby prawidłowo realizować LSR Stowarzyszenie przyjęło zasady dokonywania monitoringu i ewaluacji tam, gdzie wyznaczyło sobie cele i tam, gdzie chce osiągnąć zamierzony efekt. Zatem Stowarzyszenie będzie badało i analizowało podejmowane działania. Ocena umożliwi w jak największym stopniu określenie, czy LSR jest wdrażana prawidłowo, a jej realizacja przebiega zgodnie z założeniami i czy sposób funkcjonowania Stowarzyszenia w sposób gwarantujący wypełnienie wszystkich nałożonych na nie zadań. Każdorazowa modyfikacja dotycząca np.: zmiany terminu czy zakresu, zarówno stała, jak i jednorazowa, wymaga stosownego uzasadnienia i uprzedniej zgody Zarządu Województwa Podkarpackiego. Procedury dokonywania ewaluacji i monitoringu zostały rozpisane w formie

tabelarycznej i zamieszczone w Załączniku nr 2 do LSR. Przejrzyste tabelaryczne zestawienie ułatwi analizę adekwatności i wykonalności zaproponowanej metodologii. Pomoże również w śledzeniu postępów w realizacji badania. Zawarte w tabeli informacje spełniają trzy kryteria: rzetelności, istotności oraz aktualności.

Monitoring to proces systematycznego zbierania i analizowania informacji ilościowych i jakościowych na temat funkcjonowania Stowarzyszenia oraz stanu realizacji strategii w aspekcie finansowym i rzeczowym, którego celem jest uzyskanie informacji zwrotnych na temat skuteczności i wydajności wdrażanej strategii, a także ocena zgodności realizacji operacji z wcześniej zatwierdzonymi założeniami i celami. Proces monitoringu obejmuje: monitorowanie rzeczowe i realizację LSR i monitorowanie wydatkowania środków na poszczególne operacje i działania własne Stowarzyszenia, w tym PG. Monitorowanie rzeczowe realizacji LSR polega m.in.: analizie stopnia osiągnięcia wskaźników wykonalności celów LSR, monitorowaniu operacyjnym na podstawie bezpośrednich rozmów z beneficjentami i wizji lokalnych na miejscu realizacji operacji. Zgodnie z obowiązującymi zasadami w procedurach dokonywania ewaluacji i monitoringu (Załącznik nr 2 do LSR) wskazano wszystkie elementy, które Stowarzyszenie zamierza monitorować. Wskazane elementy są w stanie na bieżąco monitorować, czy Stowarzyszenie funkcjonuje poprawnie oraz czy realizacja LSR przebiega zgodnie z założeniami. Elementy monitorowane przez Stowarzyszenie częściowo pokrywają się z tymi, które będą oceniane w trakcie ewaluacji okresowych np.: stopień wykorzystania budżetu LSR, stopień realizacji celów i wskaźników, realizacja planu komunikacji i realizacja zadań w ramach PG. Sprawozdania i ankiety zostaną opracowane przez biuro Stowarzyszenia jako formularz do zbierania danych. Monitoring będzie prowadzony na bieżąco. Ankieta monitorująca będzie źródłem danych od beneficjentów.

Ewaluacja to systematyczne badanie wartości albo cech konkretnego programu, planu, działania (eksperymentu) bądź obiektu (programu komputerowego, programu nauczania, rozwiązania technicznego) z punktu widzenia przyjętych kryteriów, w celu jego usprawnienia, rozwoju lub lepszego zrozumienia. Jednym z głównych celów ewaluacji jest ocena rzeczywistych lub spodziewanych efektów realizacji danej interwencji publicznej. Ewaluacja jest zatem próbą znalezienia odpowiedzi na pytanie, czy nasze działania przyniosły efekty (lub czy je przyniosą w przypadku ewaluacji ex-ante).

Ewaluacja jest niezbędna do sprawnego wydatkowania środków publicznych w ramach LSR, a także do szybkiego reagowania na zmieniające się warunki otoczenia społeczno-gospodarczego na terenie Stowarzyszenia. Funkcjonowanie Stowarzyszenia będzie poddawane badaniom ewaluacyjnym w celu stałego podnoszenia jakości i efektywności działań. Ze względu na moment uruchomienia przewidziano: ewaluację on-going i ewaluację ex-post. Nie przewidziano ewaluacji ex-ante (przed rozpoczęciem wdrażania LSR) ponieważ uznaje się, że jakość planowanej do wdrożenia LSR jest właściwa, jeśli zostanie potwierdzona oceną LSR pozwalającą na wyboru LSR do realizacji. Ewaluacja on-going i ewaluacja ex-post będą przeprowadzone zgodnie z procedurą dokonywania ewaluacji i monitoringu (Załącznik nr 2 do LSR). Przyjęto następujące kryteria ewaluacji: trafność, efektywność, skuteczność, użyteczność i trwałość. W procedurach dokonywania ewaluacji i monitoringu (Załącznik nr 2 do LSR) wskazano elementy funkcjonowania Stowarzyszenia i wdrażania LSR podlegające ewaluacji, sformułowano kryteria, według których sporządzana będzie ocena, określono czas i okres przeprowadzenia oceny, określono sposób pomiaru, przewidziano uwzględnienie wniosków i opinii pozyskanych podczas realizacji planu komunikacji.

XIII. Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko.

Tworząc LSR wzięto pod uwagę, iż projekty strategii jako dokumentów, których realizacja może potencjalnie znacząco wpływać na środowisko, mogą wymagać poddania ich treści przed zatwierdzeniem, strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko. Przepisy ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2013 r., poz. 1235 ze zm.) uzależniają, jednakże konieczność przeprowadzenia takiej oceny, w odniesieniu do tej kategorii dokumentów planistycznych, od ich indywidualnej zawartości oraz zewnętrznych uwarunkowań ich realizacji. Przesłanką obowiązkowo kwalifikującą projekt LSR do przedmiotowej oceny jest stwierdzone ryzyko wystąpienia znaczącego negatywnego oddziaływania na środowisko, w tym na obszary Natura 2000 w związku z realizacją przedsięwzięć bądź innych działań nim objętych (art. 46 pkt 3 i art. 47 ww. ustawy). Ponieważ decyzję o przeprowadzeniu strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dokonuje Stowarzyszenie samo bądź w przypadku art. 47 ww. ustawy, w uzgodnieniu z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Rzeszowie Stowarzyszenie podczas przygotowywania LSR przeanalizowało ich zapisy pod kątem ewentualnego spełnienia kryteriów kwalifikujących, o których mowa powyżej. W projekcie LSR znalazły się zapisy pozwalające na realizację przedsięwzięć bądź działań, które nie będą potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko (w rozumieniu przepisów ww. ustawy oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. Nr 213, poz. 1397, ze zm.)). Sprawdzono w jakiej pozostają one relacji do obowiązujących na danym obszarze zapisów innych dokumentów strategicznych „Strategia Rozwoju Powiatu Przeworskiego na lata 2014-2020”, „Strategia Rozwoju Województwa – Podkarpackie 2020”, poddanych przed przyjęciem, strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko. Zapisy projektu LSR mają zbliżony zakres i stopień szczegółowości do wymienionych wyżej dokumentów, a przeprowadzona dla nich ocena uwzględnia wszystkie skutki mogące wystąpić w związku z realizacją LSR. Jest to przesłanka nie kwalifikowania LSR do odrębnej oceny. Aby uniknąć wątpliwości, Stowarzyszenie zwróciło się pismem w dniu 23.11.2015 r. do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie w sprawie uzgodnienia odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny na środowisko. Poniżej

zamieszcza się treść analizy przeprowadzonej przez Stowarzyszenie, która została zamieszczona w piśmie skierowanym do RDOŚ w Rzeszowie.

Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania „Dorzecze Mleczki” jest w trakcie opracowywania „Strategia Rozwoju Lokalnego Kierowanego przez Społeczność Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Dorzecze Mleczki”” zwaną dalej Lokalną Strategią Rozwoju, w okresie programowania 2014-2020 obejmującej obszar 4 gmin powiatu przeworskiego, tj.: miejskiej Przeworsk, Przeworsk, Zarzecze i Gać.

Opracowywana Lokalna Strategia Rozwoju ma stanowić instrument realizacji założeń Strategii Rozwoju Województwa Podkarpackiego do roku 2020 poprzez wykorzystanie m.in. środków unijnych, w tym środków z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020.

Opracowywana Lokalna Strategia Rozwoju jest zgodna z Załoženiami Strategii Rozwoju Województwa Podkarpackiego 2020.

Przepisy ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U.2013.1235 ze zmianami) określają jakie dokumenty wymagają przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, w przedmiotowej sprawie są to dokumenty określone w art. 46. pkt 1 przywołanej ustawy.

Uznając, że Lokalna Strategia Rozwoju Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Dorzecze Mleczki”, w okresie programowania 2014-2020, będzie stanowić instrument realizacji założeń Strategii Rozwoju Województwa Podkarpackiego do roku 2020 poprzez wykorzystanie m.in. środków unijnych, w tym środków z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 oraz, że będzie dotyczyć wyłącznie niewielkich modyfikacji przyjętego już dokumentu, wnoszę o uzgodnienie odstępstwa od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, o czym mowa w art. 48 ww. ustawy.

Za pozytywnym rozpatrzeniem wniosku o uzgodnienie o odstąpieniu od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko przemawiają następujące fakty:

- „Strategia Rozwoju Województwa Podkarpackiego do roku 2020 – dla dokumentu została opracowana strategiczna ocena oddziaływania na środowisko z opinią RDOŚ,
- „Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 – dla dokumentu została opracowana strategiczna ocena oddziaływania na środowisko,
- przygotowanie Lokalnych Strategii Rozwoju według instrumentu Rozwoju Lokalnego Kierowanego przez Społeczność w okresie programowania 2014-2020 jest uszczegółowieniem powyższych dokumentów dla określonych obszarów,
- uszczegółowienie polegało będzie na wskazaniu możliwych do realizacji zadań zgodnie z wytycznymi odnoszącymi się do perspektywy finansowej 2014-2020,
- przygotowywana Lokalna Strategia Rozwoju będzie dokumentem ogólnym nieodbiegającym poziomem szczegółowości od zapisów obowiązujących na szczeblu gmin dokumentów strategicznych i planistycznych.

Zadania wdrażane zarówno przez beneficjentów jak i Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania „Dorzecze Mleczki” będą realizowane w sposób taki, by nie zagrażały zdrowiu i życiu ludzi oraz środowisku naturalnemu. Nie przewiduje się oddziaływań skumulowanych i transgranicznych. Działania takie jak np. inwestycje infrastrukturalne, modernizacyjne, rewitalizacyjne ze względu na swój charakter, będą obowiązkowo poddane niezbędnym wymaganiom prawem procedurom, np. uzyskanie niezbędnych pozwoleń (na budowę, na wykonanie prac konserwatorskich), w związku z czym inwestycje te będą podlegały procesom uzgadniania z organami uprawnionymi do wydawania takich decyzji/opinii, co wyeliminuje wystąpienie negatywnego wpływu np. na zachowanie dziedzictwa kulturowego czy na środowisko przyrodnicze.

Realizacja niektórych przedsięwzięć (części kierunków wsparcia projektów) wyznaczonych w ramach Lokalnej Strategii Rozwoju może wymagać przeprowadzenia procedury administracyjnej (OOŚ) zakończonej uzyskaniem decyzji określającej środowiskowe uwarunkowania realizacji przedsięwzięcia. Wobec powyższego można prognozować iż realizacja projektów w ramach Lokalnej Strategii Rozwoju, będzie zgodna z obowiązującymi wymogami dotyczącymi ochrony środowiska.

Każdy projekt starający się o dofinansowanie musi zgodnie z prawem przejść osobną, indywidualną procedurę badania jego wpływu na środowisko w ramach m.in. opracowania raportów oddziaływania na środowisko, które badają wpływ konkretnego przedsięwzięcia na zdrowie, życie ludzi i na środowisko.

Ze względu na brak szczegółowych parametrów przedsięwzięć inwestycyjnych, takich jak ich lokalizacja, typ oraz skala czy też powierzchnia zabudowy inwestycji, nie jest możliwe wykonanie szczegółowej oceny oddziaływania na środowisko. Z tego względu niemożliwa jest również pełna kwantyfikacja oddziaływań.

W szczególności realizacja każdego przedsięwzięcia zostanie poprzedzona postępowaniem zapewniającym wybór najkorzystniejszych dla środowiska wariantów lokalizacyjnych i technicznych, a także wskazaniem właściwych zabezpieczeń środowiska. Ograniczanie oddziaływań na środowisko przyrodnicze oraz warunki życia ludzi winno być prowadzone również w fazie budowy i późniejszej eksploatacji ewentualnych inwestycji.

Załącznikiem do niniejszego pisma są założenia Lokalnej Strategii Rozwoju.

Mając na uwadze powyższe wnioskuje o uzgodnienie odstąpienia od strategicznej oceny dla dokumentu „Strategia Rozwoju Lokalnego Kierowanego przez Społeczność Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Dorzecze Mleczki”” w okresie programowania 2014-2020 obejmującej tereny:

- Gmina Miasto Przeworsk – gmina miejska, Identyfikator TERYT: 1814011,
- Gmina Przeworsk – gmina wiejska, Identyfikator TERYT: 1814062,
- Gmina Zarzecze – gmina wiejska, Identyfikator TERYT: 1814092,
- Gmina Gać – gmina wiejska, Identyfikator TERYT: 1814032.

Główne założenia Strategii Rozwoju Lokalnego Kierowanego przez Społeczność Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Dorzecze Mleczki” obejmującej teren gmin: miejskiej Przeworsk, Przeworsk, Zarzecze i Gać.

Planowana do realizacji Lokalna Strategia Rozwoju zakłada realizację operacji, które wdrażane będą bezpośrednio przez Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania „Dorzecze Mleczki lub przez beneficjentów realizujących te operacje za pośrednictwem Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania „Dorzecze Mleczki. Operacje te będą mogły być wdrażane w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 (PROW 2014-2020).

W ramach PROW 2014-2020 będą mogły być realizowane następujące działania:

1. Wzmocnienie kapitału społecznego, w tym poprzez podnoszenie wiedzy społeczności lokalnej w zakresie ochrony środowiska i zmian klimatycznych, także z wykorzystaniem rozwiązań innowacyjnych.
  2. Rozwój przedsiębiorczości na obszarze wiejskim objętym strategią rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność przez: podejmowanie i rozwijanie działalności gospodarczej w tym podnoszenie kompetencji; tworzenie lub rozwój inkubatorów przetwórstwa lokalnego produktów rolnych będących przedsiębiorcami spożywczymi, w których jest prowadzona działalność w zakresie produkcji, przetwarzania lub dystrybucji żywności pochodzenia roślinnego lub zwierzęcego lub wprowadzania tej żywności na rynek, przy czym podstawą działalności tego przedsiębiorstwa jest przetwarzanie;
  3. Wspieranie współpracy między podmiotami prowadzącymi działalność gospodarczą na obszarze wiejskim objętym LSR: w ramach krótkich łańcuchów dostaw; w zakresie świadczenia usług turystycznych; w zakresie rozwijania rynków zbytu produktów lub usług lokalnych, w tym usług turystycznych.
  4. Rozwój rynków zbytu produktów i usług lokalnych, z wyłączeniem operacji polegających na budowie lub modernizacji targowisk.
  5. Zachowanie dziedzictwa lokalnego.
  6. Budowę lub przebudowę ogólnodostępnej i niekomercyjnej infrastruktury turystycznej lub rekreacyjnej, lub kulturalnej.
  7. Budowę lub przebudowę publicznych dróg gminnych lub powiatowych, które umożliwiają połączenie obiektów użyteczności publicznej.
- Przedmiotowy zakres z uwagi na uregulowania PROW 2014-2020 ograniczał się będzie do inwestycji na bardzo krótkich odcinkach dróg w zdecydowanej większości już istniejących, umożliwiających połączenie obiektów, w których świadczone są usługi społeczne, zdrowotne, opiekuńczo-wychowawcze lub edukacyjne dla ludności lokalnej. Bardzo mała skala potencjalnych inwestycji wynika w głównej mierze z bardzo wąskiej definicji dróg lokalnych dopuszczonych do realizacji jak również z relatywnie małych możliwości sfinansowania takich inwestycji w ramach mocno ograniczonego budżetu, którym będzie dysponowała LGD, co w dużej mierze wynika z konieczności przeznaczenia większości środków na przedsięwzięcia związane z tworzeniem lub utrzymaniem miejsc pracy.

8. Promowanie obszaru objętego LSR, w tym produktów lub usług lokalnych.

Do minimalnych zadań Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Dorzecze Mleczki w ramach Lokalnej Strategii Rozwoju należało będzie:

1. Rozwijanie zdolności podmiotów lokalnych do opracowania i wdrażania projektów, w tym rozwijania ich zdolności zarządzania projektami.
2. Opracowanie niedyskryminującej i przejrzystej procedury wyboru oraz obiektywnych kryteriów wyboru projektów, które pozwalają uniknąć konfliktów interesów, gwarantując, że co najmniej 50 % głosów w decyzjach dotyczących wyboru pochodzi od partnerów niebędących instytucjami publicznymi i umożliwiają wybór w drodze procedury pisemnej.
3. Zapewnienie spójności ze strategią rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność podczas wyboru projektów poprzez uszeregowanie tych operacji w zależności od ich wkładu w realizację celów i strategii.
4. Opracowanie i publikowanie naborów wniosków lub ciągłej procedury składania projektów, w tym określanie kryteriów wyboru.
5. Przyjmowanie i dokonywanie oceny wniosków o dofinansowanie.
6. Wybór projektów i ustalanie kwoty wsparcia oraz w stosownych przypadkach, przedkładanie wniosków do podmiotu odpowiedzialnego za ostateczną weryfikację kwalifikowalności przed ich zatwierdzeniem.
7. Monitorowanie wdrażania strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność i projektów będących przedmiotem wsparcia oraz przeprowadzenie szczegółowych działań ewaluacyjnych związanych z tą strategią.

Pismem nr WOOŚ.410.1.98.2015.BK.2 z dnia 18.12.2015 r. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Rzeszowie uzgodnił pozytywnie projekt LSR.

Wykaz wykorzystanej literatury:

PORADNIK DLA LOKALNYCH GRUP DZIAŁANIA W ZAKRESIE OPRACOWANIA LOKALNYCH STRATEGII ROZWOJU NA LATA 2014-2020.

Załącznik nr 1 do Strategii Rozwoju Lokalnego Kierowanego przez Społeczność (LSR) Stowarzyszenia LGD „Dorzecze Mleczki” - Procedura aktualizacji LSR.

W Rozdziale XII LSR została opisana ogólna charakterystyka zasad i procedur dokonywania ewaluacji oraz monitorowania wskazująca główne elementy podlegające badaniom oraz podmioty dokonujące ewaluacji i monitorowania. W Załączniku nr 2 do LSR zostały zamieszczone procedury dokonywania ewaluacji i monitoringu.

W celu stałego podnoszenia jakości i efektywności działań funkcjonowanie LGD będzie na bieżąco monitorowane i poddawane badaniom ewaluacyjnym. Wdrażanie LSR będzie również na bieżąco monitorowane i poddawane badaniom ewaluacyjnym co jest niezbędne do sprawnego wydatkowania środków publicznych w ramach LSR, a także do szybkiego reagowania na zmieniające się warunki otoczenia społeczno-gospodarczego na terenie Stowarzyszenia. Następstwem prowadzonego monitoringu i ewaluacji może być konieczność aktualizacji LSR. Przyczyny konieczności aktualizacji LSR mogą mieć charakter zewnętrzny lub wewnętrzny. Aktualizacja LSR ma być reakcją na wszelkie pojawiające się niekorzystne zmiany, które mogą utrudnić lub uniemożliwić wdrażanie LSR lub zaburzyć proces funkcjonowania Stowarzyszenia. Aktualizacji LSR Stowarzyszenie zobowiązane jest dokonać w przypadku zdiagnozowania niekorzystnych zmian, o których mowa powyżej. Aktualizacja LSR każdorazowo będzie wymagała przeprowadzenia stosownych uzgodnień z Organem Wdrażającym. Aktualizacja LSR będzie dokonywana z zaangażowaniem społeczności lokalnej, przy uwzględnieniu partycypacyjnego charakteru LSR, z wykorzystaniem co najmniej 4 metod partycypacji społecznej. Dobór metod partycypacji społecznej, każdorazowo przy konieczności aktualizacji LSR, będzie przyjęty adekwatnie do potrzeb i do kontekstu planowanych lub prowadzonych działań. Zgodnie ze Statutem Stowarzyszenia aktualizacja LSR należy do zadań i obowiązków Zarządu.

Tabela - Procedura aktualizacji LSR.

Etapy	Podmiot uprawniony	Adresat	Terminy
Wniosek o aktualizację LSR z uzasadnieniem lub konieczność aktualizacji ze względu na zmianę obowiązujących przepisów	Biuro Stowarzyszenia, minimum 2 członków Zarządu, Komisja Rewizyjna, społeczność lokalna, w tym beneficjenci i wnioskodawcy - minimum 15 osób	Zarząd Stowarzyszenia	W dowolnym momencie realizacji LSR
Analiza wniosku o aktualizację LSR lub zmienionych przepisów	Biuro	–	7 dni roboczych
Zaangażowanie społeczności lokalnej w proces aktualizacji LSR przy użyciu 4 metod partycypacji społecznej	Zarząd	Społeczność lokalna	30 dni
Aktualizacja LSR	Zarząd	–	10 dni roboczych
Złożenie wniosku o podpisanie aneksu do umowy tzw. „ramowej”	Zarząd	Organ Wdrażający	7 dni roboczych
Podpisanie aneksu do umowy tzw. „ramowej” w związku z aktualizacją LSR	Zarząd, Zarząd Województwa Podkarpackiego	–	W ustalonym terminie przez Zarząd Województwa Podkarpackiego
Poinformowanie społeczności lokalnej o aktualizacji LSR	Biuro	Społeczność lokalna	14 dni roboczych

Załącznik nr 2 do Strategii Rozwoju Lokalnego Kierowanego przez Społeczność (LSR) Stowarzyszenia LGD „Dorzecze Mleczki” - Procedury dokonywania ewaluacji i monitoringu.

Procedury dokonywania ewaluacji i monitoringu zostały opracowane w formie tabelarycznej. Ogólna charakterystyka zasad i procedur dokonywania ewaluacji oraz monitorowania wskazująca główne elementy podlegające badaniom oraz podmioty dokonujące ewaluacji i monitorowania (wewnętrzne czy zewnętrzne) została zamieszczona w Rozdziale XII. Procedury dokonywania ewaluacji i monitoringu wskazują: elementy funkcjonowania Stowarzyszenia, które będą podlegać ewaluacji, elementy wdrażania LSR, które będą podlegać ewaluacji, elementy, które Stowarzyszenie zamierza monitorować, kryteria, na podstawie których będzie przeprowadzana ewaluacja funkcjonowania Stowarzyszenia i realizacji LSR, czas, sposób i okres objęty pomiarem.

Tabela - Procedury dokonywania ewaluacji i monitoringu.

CO SIĘ BADA?	KTO WYKONUJE?	JAK SIĘ WYKONUJE?	KIEDY?	OCENA
Elementy funkcjonowania LGD podlegające ewaluacji:				
Pracownicy biura Stowarzyszenia	Komisja Rewizyjna (podmiot wewnętrzny)	<ul style="list-style-type: none"> • opinia dyrektora biura nt. podległego personelu, • wywiad z wnioskodawcami, • opinia Zarządu, • opinia Komisji Rewizyjnej. • opinia dyrektora biura nt. realizacji planu komunikacji. 	<p style="text-align: center;">I kwartał roku następującego po roku ocenianym (pierwszy pomiar I kwartał roku 2018)</p> <p style="text-align: center;">Okres objęty pomiarem: cały rok kalendarzowy.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • rzetelne i terminowe wypełnianie obowiązków, jako efektywność pracy biura i organów Stowarzyszenia, wskazanych w umowie na realizację LSR, • realizacja LSR zgodnie z harmonogramem, • uczestnictwo w posiedzeniach, • przestrzeganie regulaminu, • jakość świadczonych usług, • efektywność działań komunikacyjnych i racjonalne wykorzystanie budżetu planu komunikacji.
Rada Stowarzyszenia				
Podwykonawcy				
Plan komunikacji				
Elementy wdrażania LSR podlegające ewaluacji:				
Cele określone w LSR	Komisja Rewizyjna (podmiot wewnętrzny)	<ul style="list-style-type: none"> • analiza przeprowadzana przez Komisję Rewizyjną lub ekspertów, na podstawie PAPI, CAPI, CATI, CAWI, IDI lub 	Komisja Rewizyjna I kwartał roku następującego po roku ocenianym (pierwszy pomiar I kwartał roku 2018)	<ul style="list-style-type: none"> • powszechność dokumentu na obszarze LGD, • stopień realizacji poszczególnych celów, w tym
Procedury wyboru operacji				

Kryteria wyboru operacji	(podmiot zewnętrzny)	FGI z pracownikami Stowarzyszenia, beneficjentami i wnioskodawcami.	Okres objęty pomiarem: cały rok kalendarzowy	osiągniętych wskaźników, • stopień wykorzystania budżetu, • ocena procedur wyboru operacji, • ocena kryteriów wyboru operacji, • zgodność z harmonogramem, • opinia społeczności lokalnej na temat wdrażania LSR, realizowanych operacji.
Harmonogram	W obu przypadkach ewaluacja odbywa się z udziałem społeczności lokalnej	Dopuszcza się zastosowanie dodatkowych metod jakościowych badań.	Zewnętrzni niezależni eksperci I półrocze roku następującego po 2 latach ocenianych (pierwszy pomiar I kwartał roku 2019)	
Budżet			Okres objęty pomiarem: 2 lata kalendarzowe	
Elementy podlegające monitorowaniu:				
Harmonogram ogłaszania konkursów		<ul style="list-style-type: none"> • dane z przeprowadzonych konkursów, • rejestr danych, • monitorowanie operacyjne (bezpośrednie rozmowy z beneficjentami, i wizje lokalne na miejscu realizacji operacji). 		<ul style="list-style-type: none"> • zgodność ogłaszania konkursów z harmonogramem, • stopień wykorzystania budżetu LSR, • wysokość zakontraktowanych środków na realizację operacji, • stopień realizacji wskaźników, • efektywność działań komunikacyjnych i racjonalne wykorzystanie budżetu planu komunikacji,
Budżet na realizację LSR				
Wskaźniki realizacji LSR	Biuro Stowarzyszenia (podmiot wewnętrzny)		Na bieżąco	
Budżet i wskaźniki planu komunikacji				

Załącznik nr 3 do Strategii Rozwoju Lokalnego Kierowanego przez Społeczność (LSR) Stowarzyszenia LGD „Dorzecze Mleczki” - Plan działania wskazujący harmonogram osiągnięcia poszczególnych wskaźników produktu.

Tabela - Plan działania wskazujący harmonogram osiągnięcia poszczególnych wskaźników produktu.

CEL OGÓLNY 1.0 – Rozwój przedsiębiorczości	Lata	2016-2018			2019-2021			2022 -2024			RAZEM 2016-2024		Program	Poddziałanie/ zakres Programu
		Wartość z jednostką miary	% realizacji wskaźnika następująco	Planowane wsparcie w EUR	Wartość z jednostką miary	% realizacji wskaźnika następująco	Planowane wsparcie w EUR	Wartość z jednostką miary	% realizacji wskaźnika następująco	Planowane wsparcie w EUR	Razem wartości wskaźników	Razem planowane wsparcie w EUR		
Przedsięwzięcie 1.1.1 - Wsparcie podejmowania działalności gospodarczej przez grupę defaktyzowaną	Liczba zrealizowanych operacji polegających na utworzeniu nowego przedsiębiorstwa	2 sztuki	100	1 500	0 sztuk	100	0	3 sztuki	100	66 261,01	-	12 sztuk	275 834,15	Realizacja LSR 19.2
	Liczba szkoleń	2 sztuki	100	1 500	0 sztuk	100	0	0	100	66 261,01	-	2 sztuki	1 500	Aktywizacja 19.4
Cel szczegółowy 1.1 - Wzrost miejsc pracy														
PROW														

Przedsięwzięcie 1.1.2 - Wsparcie podejmowania działalności gospodarczej mikro i małych przedsiębiorstw	Liczba zrealizowanych operacji polegających na utworzeniu nowego przedsiębiorstwa	0 sztuk	-	7 sztuk	43,8	152293,27	9 sztuk	100	193 526,03	16 sztuk	345 819,30	PROW	Realizacja LSR 19.2
	Liczba szkoleń	1 sztuka	25	3 sztuki	100	2 250	-	100	-	4 sztuki	3 000		Aktywizacja 19.4
Przedsięwzięcie 1.1.3 - Wsparcie rozwoju działalności gospodarczej	Liczba zrealizowanych operacji polegających na rozwoju istniejącego przedsiębiorstwa	3 sztuki	60	2 sztuki	100	116 963,38	-	100	-	5 sztuk	314 439,31	PROW	Realizacja LSR 19.2
	Liczba szkoleń	1 sztuka	50	1 sztuka	100	750	-	100	-	2 sztuki	1 500		Aktywizacja 19.4
Razem cel szczegółowy. 1.1 - 19.2				407 049,07		335 517,66			193 526,03		936 092,76		
Aktywizacja - 19.4				3 000		3 000					6 000		
Razem cel ogólny 1.0 - 19.2				407 049,07		335 517,66			193 526,03		936 092,76		
Aktywizacja - 19.4				3 000		3 000					6 000		

CEL OGÓLNY 2.0 - Rozwój aktywności sektora publicznego i społecznego nakierowany na wzrost poziomu życia społeczności lokalnej	2016-2018			2019-2021			2022 -2024			RAZEM 2016-2024		Program	Podziałanie/zakres Programu	
	Nazwa wskaźnika	Wartość z jednostką miary	% realizacji wskaźnika narastająco	Planowanie wsparcie w EUR	Wartość z jednostką miary	% realizacji wskaźnika narastająco	Planowane wsparcie w EUR	Wartość z jednostką miary	% realizacji wskaźnika narastająco	Planowane wsparcie w EUR	Razem planowane wsparcie w EUR			Razem wartość wskaźników
Cel szczegółowy 2.1 - Poprawa infrastruktury drogowej w zakresie zapewnienia dostępu do obiektów użyteczności publicznej	Długość wybudowanych lub przebudowanych dróg	3,15 km	77	228 104,68	0,62 km	92	164 542,64	0,32 km	100	42 343,6	4,09 km	434 990,92	PROW	Realizacja LSR 19.2
Przedsięwzięcie 2.1.1 - Wsparcie operacji z zakresu budowy lub modernizacji dróg służących zapewnieniu dostępu do obiektów użyteczności publicznej														
Razem cel szczegółowy 2.1 –19.2				228 104,68			164 542,64			42343,6		434 990,92		
Aktywizacja – 19.4				0			0			0		0		

Cel szczegółowy 2.2 - Wzmocnienie kapitału społecznego poprzez wzrost kompetencji społeczności lokalnej												
Przedsięwzięcie 2.2.1 - Szkolenia z zakresu wzrostu kompetencji społeczności lokalnej, w tym w zakresie ochrony środowiska i zmian klimatycznych, także z wykorzystaniem rozwiązań innowacyjnych												
Liczba szkoleń	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Razem cel szczegółowy 2.2 – 19.2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Aktywizacja – 19.4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Cel szczegółowy 2.3 – Poprawa ogólnodostępnej i niekomercyjnej infrastruktury rekreacyjnej												
Przedsięwzięcie 2.3.1 - Wsparcie operacji służących poprawie ogólnodostępnej i niekomercyjnej infrastruktury rekreacyjnej												
Liczba nowych obiektów infrastruktury rekreacyjnej.	7	63	3	90	1	100	11	11	64 392,32	450 334,16	19 750	Realizacja LSR 19.2
Liczba przebudowanych obiektów infrastruktury rekreacyjnej	4	36,4	5	81,8	2	100	11	11				PROW
Liczba szkoleń	2 sztuki	50	2 sztuki	100	-	100	4 sztuki	4 sztuki	-	19 750	19 750	Aktywizacja 19.4
Razem cel szczegółowy 2.3 – 19.2	248 008,88	137 932,96	643 92,32	1 500	1 500	100	643 92,32	450 334,16	0	19 750	19 750	
Aktywizacja 19.4	18 250	1 500	1 500	100	1 500	100	0	19 750	0	19 750	19 750	

Cel szczegółowy 2.4 - Wzrost zainteresowania mieszkańców dziedzictwem lokalnym													
Przedsięwzięcie 2.4.1 - Wsparcie operacji służących wzrostowi zainteresowania mieszkańców dziedzictwem lokalnym	Liczba podmiotów wspartych w ramach operacji na rzecz zachowania dziedzictwa lokalnego	2 sztuki	29	23 302,06	7 sztuk	100	69 280,10	-	100	-	9 sztuk	92 582,16	Realizacja LSR 19.2
													PROW
Liczba szkoleń	1 sztuka	50	750	1 sztuka	100	750	--	100	100	-	2 sztuki	1 500	Aktywizacja 19.4
Razem cel szczegółowy 2.4 –19.2			23 302,06			69 280,10				0		92 582,16	
Aktywizacja 19.4			750			750				0		1 500	

Cel szczegółowy 2.5 – Wykorzystanie lokalnych zasobów: przyrodniczych, kulturowych i historycznych														
Przedsięwzięcie 2.5.1 - Wsparcie współpracy z lokalną	Liczba zrealizowanych projektów współpracy	-	-	-	-	-	-	1 sztuka	100	148 500	1 sztuka	148 500	PROW	Realizacja LSR (projekt współpracy) 19.3
														PROW
Razem cel szczegółowy 2.5 –19.3			0			0				148 500		148 500		
Aktywizacja 19.4			0			0				0		0		

Cel ogólny 2.0	w tym:	19.2												
		499 415,62	371 755,70	255 235,92	1 126 407,24	106 735,92	977 907,24	148 500,00	148 500,00	148 500,00	21 250	2 250		
	19.3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Aktywizacja – 19.4		19 000												

Razem LSR		928 464,69	711 023,36	450 261,94	2 089 750
w tym:	19.2	906 464,69	707 273,36	300 261,94	1 914 000
	19.3	0	0	148 500,00	148 500
(Wsparcie na rzecz aktywizacji wdrażanie operacji w ramach LSR)	19.4	22 000,00	3 750,00	1 500,00	27 250
Razem planowane wsparcie na przedsięwzięcia dedykowane tworzeniu i utrzymaniu miejsc pracy w ramach poddziałania Realizacja LSR PROW				936 092,76	48,91
					% budżetu poddziałania Realizacja LSR

Tabela - Plan działania wskazujący harmonogram osiągania poszczególnych wskaźników – koszty bieżące i aktywizacja (aktywizacja dot. animacji w ramach planu komunikacji)

Obszar tematyczny	Lata	2016-2018			2019-2021			2022 -2023			RAZEM 2016-2023		Program	Podziałanie
		Wartość z jednostką miary	% realizacji wskaźnika następująco	Planowane wsparcie w EUR	Wartość z jednostką miary	% realizacji wskaźnika następująco	Planowane wsparcie w EUR	Razem wartość wskaźników	Razem wartość wskaźników	Razem wartość wskaźników	Razem wartość wskaźników	Razem wartość wskaźników		
Wsparcie na rzecz kosztów bieżących i aktywizacji związanych z zarządzaniem wdrażania LSR	Liczba osobodni szkoleń dla pracowników i organów LGD	66 sztuk	42	4 500	66 sztuk	84	4 500	26 sztuki	100	2 530	158 sztuk	11 530	PROW	Koszty bieżące
	Liczba podmiotów, którym udzielono indywidualnego doradztwa	40 sztuk	47	3 000	30 sztuk	82	3 000	15 sztuk	100	1 200	85 sztuk	7 200	PROW	Koszty bieżące
	Ilość zatrudnionych	3 sztuki	100	112 650	0 sztuk	100	110 000	0 sztuk	100	89 500	3 sztuki	312 150	PROW	Koszty bieżące
	Liczba odwiedzin strony internetowej LGD	9 000 sztuk	56	2 350	6 000 sztuk	94	2 500	1 000 sztuk	100	1 000	16 000 sztuk	5 850	PROW	Koszty bieżące
RAZEM KOSZTY BIEŻĄCE		9108 sztuk		122 500	6096 sztuk		120 000	1 041 sztuki		94 230	16 246 sztuk	336 730		

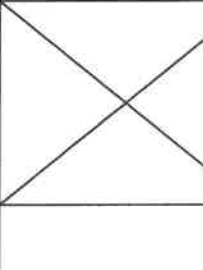

Wsparcie na rzecz operacji w ramach LSR	Liczba szkoleń	7 sztuk	85	22 000	7 sztuk	100	3 750	2 sztuki	100	1 500	16 sztuk	25 900	PROW	Aktywizacja
	Artykuły	20 sztuk	45	2 500	19 sztuk	89	0	5 sztuk	100	0	44 sztuki	2 500	PROW	Aktywizacja
Wsparcie na rzecz aktywizacji (aktywizacja dotyczy animacji w ramach planu komunikacji)	Ogłoszenia	5 sztuk	100	0	0 sztuk	100	0	0 sztuk	100	0	5 sztuk	0	PROW	Aktywizacja
	Liczba spotkań / wydarzeń adresowanych do mieszkańców	16 sztuk	80	2 500	4 sztuki	100	500	4 sztuki	100	500	20 sztuk	3 500	PROW	Aktywizacja
Wspieranie na rzecz aktywizacji (aktywizacja dotyczy animacji w ramach planu komunikacji)	Materiały informacyjne	6 700 sztuk	100	9 750	0 sztuk	100	0	0 sztuk	100	0	6 700 sztuk	9 750	PROW	Aktywizacja
	RAZEM AKTYWIZACJA	6 748 sztuk		36 750	30 sztuk		4 250	11 sztuk		2 000	6 783 sztuki	43 000		
RAZEM LSR KOSZTY BIEŻĄCE + KOSZTY AKTYWIZACJI														
												2 399 230		

**Załącznik nr 4 do Strategii Rozwoju Lokalnego Kierowanego przez Społeczność (LSR) Stowarzyszenia
LGD „Dorzecze Mleczki” - Budżet LSR**

Tabela nr 1. Wysokość wsparcia finansowego PROW w ramach LSR w ramach poszczególnych poddziałań

Zakres wsparcia	Wsparcie finansowe (EUR)	
	PROW	Razem EFSI
Realizacja LSR (art. 35 ust. 1 lit b. rozporządzenia nr 1303/2013)	1 914 00	1 914 000
Współpraca (art. 35 ust. 1 lit b. rozporządzenia nr 1303/2013)	148 500	148 500
Koszty bieżące (art. 35 ust. 1 lit b. rozporządzenia nr 1303/2013)	336 730	336 730
Aktywizacja (art. 35 ust. 1 lit b. rozporządzenia nr 1303/2013)	42 500	42 500
Razem	2 399 230	2 399 230

Tabela nr 2. Plan finansowy w zakresie poddziałania 19.2 PROW 2014 - 2020

	Wkład EFRROW	Budżet państwa	Wkład własny będący wkładem krajowym środków publicznych	Razem
Beneficjenci inni niż jednostki sektora finansów publicznych	618 818,36	353 707,75		972 526,11
Beneficjenci będący jednostkami sektora finansów publicznych	599 059,84		342 414,05	941 473,89
Razem	1 217 878,20	353 707,75	342 414,05	1 914 000

Załącznik nr 5 do Strategii Rozwoju Lokalnego Kierowanego przez Społeczność (LSR) Stowarzyszenia LGD „Dorzecze Mleczki” - Plan komunikacji.

Tabela - Plan komunikacji.

Termin	Cel komunikacji	Nazwa działania komunikacyjnego	Adresaci działania komunikacyjnego (grupy docelowe)	Środki przekazu	Wskaźniki	Budżet	Rezultaty
II poł. 2016	Poinformowanie społeczności lokalnej o LSR, jej głównych celach, zasadach przyznawania dofinansowania oraz typach operacji, które będą miały największe szanse wsparcia z budżetu LSR.	Kampania informacyjna nt. głównych założeń LSR na lata 2014-2020.	Społeczność Lokalna z obszaru LSR, w której zawierają się wszyscy potencjalni wnioskodawcy, w tym partnerzy Stowarzyszenia.	- artykuły w prasie lokalnej (artykuły sponsorowane na 1 stronę gazety)	2 artykuły	1 250 EUR	Dotarcie do wszystkich potencjalnych wnioskodawców poprzez zastosowanie szerokiego spektrum środków przekazu i osiągnięcie przyporządkowanych im wskaźników jako odniesienie do założonego celu komunikacji.
				- ogłoszenia w siedzibach instytucji publicznych (urzędy gmin, PUP),	5 ogłoszeń	Bezpłatnie	
				- artykuły na stronach internetowych (Stowarzyszenie, urzędy gmin, Starostwo Powiatowe),	6 artykułów	Bezpłatnie	
				- spotkania tematyczne (po 1 spotkaniu w każdej z gmin),	4 spotkania	500 EUR	
				- ulotki informacyjne (2 000 sztuk) i inne materiały informacyjne (papier firmowy, teczki, notesy, małe notesy, długopisy, torby materiałowe, torby papierowe, breloki do kluczy, kalendarze, koperty, wizytówki itp.)	5 700 sztuk	8 750 EUR	
				- informacja w mediach społecznościowych	1 post	Bezpłatnie	

II poł. 2016	Poinformowanie potencjalnych wnioskodawców o głównych zasadach interpretacji poszczególnych kryteriów wyboru używanych przez Radę Stowarzyszenia.	Spotkanie nt. zasad oceniania i wyboru operacji przez Stowarzyszenie.	Wszyscy potencjalni wnioskodawcy, w szczególności: bezrobotni, przedsiębiorcy, organizacje pozarządowe, przedstawiciele j.s.f.p. a także mieszkańcy obszaru LSR i partnerzy Stowarzyszenia.	- prezentacja członków organu decyzyjnego w trakcie spotkania,	1 spotkanie	250 EUR	Dotarcie do wszystkich potencjalnych wnioskodawców poprzez zastosowanie szerokiego spektrum środków przekazu i osiągnięcie przyporządkowanych im wskaźników jako odniesienie do założonego celu komunikacji.
					500 sztuk ulotek	500 EUR	
II poł. 2016	Poinformowanie potencjalnych wnioskodawców z grupy defaworyzowanej ze względu na dostęp do rynku pracy o możliwości uzyskania dofinansowania na podjęcie działalności gospodarczej i o obowiązujących kryteriach wyboru w ramach LSR.	Spotkanie nt. zasad udzielania premii na rozpoczęcie działalności gospodarczej i kryteriów wyboru operacji.	Wszyscy potencjalni wnioskodawcy z grupy bezrobotnych w wieku do 44 lat z obszaru LSR.	- prezentacja multimedialna,	1 spotkanie	250 EUR	Dotarcie do wszystkich potencjalnych beneficjentów poprzez zastosowanie szerokiego spektrum środków przekazu i osiągnięcie przyporządkowanych im wskaźników jako odniesienie do założonego celu komunikacji.
					500 sztuk ulotek	500 EUR	

I poł. 2017	Poinformowanie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym ze względu na brak dostępu do obiektów użyteczności publicznej o zasadach wsparcia na realizację przedsięwzięcia.	Spotkanie nt. zasad udzielania wsparcia i zasad oceniania i wyboru operacji przez LGD w ramach przedsięwzięcia określonego w celu komunikacji.	Osoby zagrożone wykluczeniem społecznym ze względu na brak dostępu do obiektów użyteczności publicznej z obszaru LSR.	- prezentacja multimedialna.	1 spotkanie	250 EUR	Dotarcie do wszystkich potencjalnych wnioskodawców poprzez zastosowanie szerokiego spektrum środków przekazu i osiągnięcie przyporządkowanych im wskaźników jako odniesienie do założonego celu komunikacji.
I poł. 2017	Poinformowanie potencjalnych wnioskodawców o planowanych konkursach.	Kampania informacyjna nt. konkursów przewidzianych do ogłoszenia w ramach LSR.	Społeczność lokalna z obszaru LSR, w której zawierają się wszyscy potencjalni wnioskodawcy w szczególności organizacje pozarządowe i mieszkańcy obszaru, w tym partnerzy Stowarzyszenia.	- artykuły w prasie lokalnej (artykuły sponsorowane na 1 stronę gazety), - artykuły na stronach internetowych (Stowarzyszenie, urzędy gmin), - spotkanie tematyczne.	1 artykuł 5 artykułów 1 spotkanie	125 EUR Bezpłatnie 250 EUR	Dotarcie do wszystkich potencjalnych wnioskodawców poprzez zastosowanie szerokiego spektrum środków przekazu i osiągnięcie przyporządkowanych im wskaźników jako odniesienie do założonego celu komunikacji.
I poł. 2017	Poinformowanie społeczności lokalnej o planowanym do realizacji projekcie współpracy w ramach LSR.	Kampania informacyjna nt. projektu współpracy.	Społeczność lokalna z obszaru LSR.	- artykuły w prasie lokalnej (artykuły sponsorowane na 1 stronę gazety), - artykuły na stronach internetowych (Stowarzyszenie, urzędy gmin).	1 artykuł 5 artykułów	625 EUR Bezpłatnie	Dotarcie do wszystkich potencjalnych wnioskodawców poprzez zastosowanie szerokiego spektrum środków przekazu i osiągnięcie przyporządkowanych im wskaźników jako odniesienie do założonego celu komunikacji.

II poł. 2017	Poinformowanie społeczności lokalnej o funkcjonowaniu Stowarzyszenia i zasadach realizacji LSR.	Spotkania nt. Stowarzyszenia i jego działalności.	Społeczność lokalna z obszaru LSR, z uwzględnieniem wszystkich sektorów.	- spotkania tematyczne (po 1 spotkaniu w każdej z gmin).	4 spotkania	500 EUR	Dotarcie do wszystkich potencjalnych wnioskodawców poprzez zastosowanie szerokiego spektrum środków przekazu i osiągnięcie przyporządkowanych im wskaźników jako odniesienie do założonego celu komunikacji.
II poł. 2017	Uzyskanie informacji zwrotnej nt. oceny jakości pomocy świadczonej przez LGD pod kątem konieczności przeprowadzenia ewentualnych korekt w tym zakresie (np. dodatkowego przeszkolenia osób udzielających pomocy, np. w zakresie komunikacji interpersonalnej).	Badanie satysfakcji wnioskodawców LGD dot. jakości pomocy świadczonej przez LGD na etapie przygotowywania wniosków o przyznanie pomocy.	Wnioskodawcy w poszczególnych zakresach operacji w ramach LSR.	- ankiety w wersji papierowej dostępne w biurze Stowarzyszenia.	% zadowolonych wnioskodawców ze świadczonej pomocy	Bezpłatnie	Dotarcie do wszystkich potencjalnych wnioskodawców poprzez zastosowanie szerokiego spektrum środków przekazu i osiągnięcie przyporządkowanych im wskaźników jako odniesienie do założonego celu komunikacji.

I poł. 2018	Poinformowanie społeczności lokalnej o bieżącej realizacji LSR.	Spotkania nt. bieżącej realizacji LSR.	Społeczność lokalna z obszaru LSR.	– spotkania tematyczne (po 1 spotkaniu w każdej z gmin).	4 spotkania	500 EUR	Dotarcie do wszystkich potencjalnych wnioskodawców poprzez zastosowanie szerokiego spektrum środków przekazu i osiągnięcie przyporządkowanych im wskaźników jako odniesienie do założonego celu komunikacji.
I poł. 2018	Uzyskanie informacji zwrotnej nt. funkcjonowania Stowarzyszenia i wiedzy nt. realizacji LSR i zasadach realizacji LSR wśród mieszkańców obszaru objętego LSR.	Badanie satysfakcji wśród mieszkańców obszaru objętego LSR.	Społeczność lokalna z obszaru LSR.	– ankieta dostępna na stronie internetowej Stowarzyszenia skierowana do mieszkańców obszaru objętego LSR.	% rozpoznawalności Stowarzyszenia wśród mieszkańców określenie % stopnia poziomu wiedzy nt. bieżącej realizacji LSR	Bezpłatnie	Dotarcie do wszystkich potencjalnych wnioskodawców poprzez zastosowanie szerokiego spektrum środków przekazu i osiągnięcie przyporządkowanych im wskaźników jako odniesienie do założonego celu komunikacji.
II poł. 2018	Uzyskanie informacji zwrotnej od mieszkańców obszaru LSR nt. użytych środków przekazu pomiędzy Stowarzyszeniem a społecznością lokalną, w tym grupami docelowymi.	Badanie satysfakcji wśród mieszkańców obszaru objętego LSR.	Społeczność lokalna z obszaru LSR.	– ankieta dostępna na stronie internetowej Stowarzyszenia skierowana do mieszkańców obszaru objętego LSR.	% stopnia oceny użytych środków przekazu	Bezpłatnie	Dotarcie do wszystkich potencjalnych wnioskodawców poprzez zastosowanie szerokiego spektrum środków przekazu i osiągnięcie przyporządkowanych im wskaźników jako odniesienie do założonego celu komunikacji.

I poł. 2019	Poinformowanie potencjalnych wnioskodawców o harmonogramie konkursów na wybór operacji w ramach LSR i możliwości uzyskania wsparcia z budżetu LSR.	Spotkania nt. harmonogramów konkursów na wybór operacji w ramach LSR i możliwości uzyskania wsparcia z budżetu LSR.	Wnioskodawcy w poszczególnych zakresach operacji w ramach LSR, w tym partnerzy Stowarzyszenia.	- spotkania tematyczne (po 1 spotkaniu w każdej z gminie).	4 spotkania	500 EUR	Dotarcie do wszystkich potencjalnych wnioskodawców poprzez zastosowanie szerokiego spektrum środków przekazu i osiągnięcie przyporządkowanych im wskaźników jako odniesienie do założonego celu komunikacji.
II poł. 2019	Poinformowanie społeczności lokalnej o bieżącej realizacji LSR.	Kampania informacyjna nt. bieżącej realizacji LSR.	Społeczność lokalna z obszaru LSR.	- artykuły na stronach internetowych (Stowarzyszenie, urzędy gmin), - artykuły w pismach samorządowych gmin partnerskich	5 artykułów 4 artykuły	Bezpłatnie Bezpłatnie	Dotarcie do wszystkich potencjalnych wnioskodawców poprzez zastosowanie szerokiego spektrum środków przekazu i osiągnięcie przyporządkowanych im wskaźników jako odniesienie do założonego celu komunikacji.

I poł. 2020	Poinformowanie społeczności lokalnej o bieżącej realizacji LSR i o możliwości wsparcia w ramach LSR.	Kampania informacyjna nt. bieżącej realizacji LSR.	Społeczność lokalna, w tym partnerzy Stowarzyszenia z obszaru LSR.	- artykuły na stronach internetowych (Stowarzyszenie, urzędy gmin),	5 artykułów	Bezpłatnie	Dotarcie do wszystkich potencjalnych wnioskodawców poprzez zastosowanie szerokiego spektrum środków przekazu i osiągnięcie przyporządkowanych im wskaźników jako odniesienie do założonego celu komunikacji.
II poł. 2020	Uzyskanie informacji zwrotnej nt. funkcjonowania Stowarzyszenia i wiedzy nt. realizacji LSR i zasadach realizacji LSR wśród mieszkańców obszaru objętego LSR.	Badanie satysfakcji wśród mieszkańców obszaru objętego LSR.	Społeczność lokalna z obszaru LSR.	- ankieta dostępna na stronie internetowej Stowarzyszenia skierowana do mieszkańców obszaru objętego LSR.	% rozpoznawalności Stowarzyszenia wśród mieszkańców określenie % stopnia poziomu wiedzy nt. bieżącej realizacji LSR	Bezpłatnie	Dotarcie do wszystkich potencjalnych wnioskodawców poprzez zastosowanie szerokiego spektrum środków przekazu i osiągnięcie przyporządkowanych im wskaźników jako odniesienie do założonego celu komunikacji.
I poł. 2021	Poinformowanie społeczności lokalnej o bieżącej realizacji LSR i o możliwości wsparcia w ramach LSR.	Kampania informacyjna nt. bieżącej realizacji LSR.	Społeczność lokalna, w tym partnerzy Stowarzyszenia z obszaru LSR.	- artykuły na stronach internetowych (Stowarzyszenie, urzędy gmin),	5 artykułów	Bezpłatnie	Dotarcie do wszystkich potencjalnych wnioskodawców poprzez zastosowanie szerokiego spektrum środków przekazu i osiągnięcie przyporządkowanych im wskaźników jako odniesienie do założonego celu komunikacji.

II poł. 2021	Uzyskanie informacji zwrotnej od mieszkańców obszaru LSR nt. użytych środków przekazu pomiędzy Stowarzyszeniem a społecznością lokalną w tym grup docelowych.	Badanie satysfakcji wśród mieszkańców obszaru objętego LSR.	Społeczność lokalna z obszaru LSR.	- ankieta dostępna na stronie internetowej Stowarzyszenia skierowana do mieszkańców obszaru objętego LSR.	% stopnia oceny użytych środków przekazu	Bezpłatnie	Dotarcie do wszystkich potencjalnych wnioskodawców poprzez zastosowanie szerokiego spektrum środków przekazu i osiągnięcie przyporządkowanych im wskaźników jako odniesienie do założonego celu komunikacji.
I poł. 2022	Poinformowanie społeczności lokalnej o bieżącej realizacji LSR i o ewentualnych możliwościach wsparcia w ramach LRS.	Kampania informacyjna nt. bieżącej realizacji LSR.	Społeczność lokalna, w tym partnerzy Stowarzyszenia.	- artykuły na stronach internetowych (Stowarzyszenie, urzędy gmin),	5 artykułów	Bezpłatnie	Dotarcie do wszystkich potencjalnych wnioskodawców poprzez zastosowanie szerokiego spektrum środków przekazu i osiągnięcie przyporządkowanych im wskaźników jako odniesienie do założonego celu komunikacji.
II poł. 2022	Uzyskanie informacji zwrotnej nt. wpływu realizacji LSR na rozwój przedsiębiorczości i poprawę jakości życia społeczności lokalnej.	Badanie satysfakcji wśród mieszkańców obszaru objętego LSR.	Społeczność lokalna z obszaru LSR.	- ankieta dostępna na stronie internetowej Stowarzyszenia skierowana do mieszkańców obszaru objętego LSR.	określenie % stopnia wpływu na rozwój przedsiębiorczości określenie % stopnia wpływu na poprawę jakości życia społeczności lokalnej.	Bezpłatnie	Dotarcie do wszystkich potencjalnych wnioskodawców poprzez zastosowanie szerokiego spektrum środków przekazu i osiągnięcie przyporządkowanych im wskaźników jako odniesienie do założonego celu komunikacji.

I poł. 2023	Poinformowanie społeczności lokalnej o działalności LGD, zrealizowanych w ramach LSR projektach oraz o Programie	Prezentacja dobrych praktyk i przyszłego okresu programowania	Społeczność lokalna, w tym partnerzy Stowarzyszenia.	<ul style="list-style-type: none"> - spotkania tematyczne (po 1 spotkaniu w każdej z gmin) - artykuły na stronach internetowych (Stowarzyszenie, urzędy gmin) 	4 sztuki	500 EUR	Dotarcie do mieszkańców obszaru działania LGD poprzez zastosowanie szerokiego spektrum środków przekazu i osiągnięcie przyporządkowanych im wskaźników jako odniesienie do założonego celu komunikacji.
I poł. 2024	Poinformowanie społeczności lokalnej o działalności LGD i zrealizowanych w ramach LSR projektach.	Prezentacja dobrych praktyk.	Społeczność lokalna, w tym partnerzy LGD.	Spotkanie tematyczne	1 sztuka	Bezpłatnie	Dotarcie do mieszkańców obszaru działania LGD poprzez zastosowanie szerokiego spektrum środków przekazu i osiągnięcie przyporządkowanych im wskaźników jako odniesienie do założonego celu komunikacji.
SUMA						15 250 EUR	

1. W Rozdziale IX LSR Plan komunikacji zawarto zwięzłą charakterystykę zaprojektowanego przez Stowarzyszenie planu komunikacji ze wskazaniem jego celów i wskaźników komunikacyjnych oraz grup docelowych. W rozdziale tym opisano również partycypacyjny udział społeczności lokalnej w budowie planu komunikacji. Opisano przeprowadzoną analizę, gdzie ustalone cele planu komunikacji miały swoje odniesienie do najważniejszych zidentyfikowanych problemów z obszaru komunikacji. Główne cele planu komunikacji zapisane są w Tabeli. Plan komunikacji.
2. Działania komunikacyjne oraz odpowiadające im środki przekazu uwzględniają różnorodne rozwiązania komunikacyjne, których atrakcyjność i stopień innowacyjności zostały dostosowane są do poszczególnych adresatów (grup docelowych). Zakładane działania komunikacyjne zostały zapisane w Tabeli. Plan komunikacji, w której również zamieszczono środki przekazu w ramach tych działań. Poszczególne działania komunikacyjne zostały powiązane z głównymi celami działań komunikacyjnych. Zakładane działania będą różniły się od dotychczas stosowanych na obszarze Stowarzyszenia. W poprzednim okresie programowania działania komunikacyjne były równoznaczne z użyciem środków przekazu i ograniczały się do zamieszczania informacji na stronie internetowej Stowarzyszenia, dystrybucji ulotek informacyjnych, plakatów, spotkań informacyjnych i wywiadów w mediach udzielanych przez pracowników biura Stowarzyszenia. Środki przekazu stosowane były rozłącznie. Innowacyjne dla Stowarzyszenia są działania komunikacyjne i odpowiadające im środki przekazu, które są nowe dla Stowarzyszenia. Innowacyjność działań komunikacyjnych zawierających się w planie działania polega na zastosowaniu różnorodnych środków przekazu w ramach poszczególnych działań komunikacyjnych, w tym utworzenie własnego profilu w ramach serwisów społecznościowych. Nowością na obszarze Stowarzyszenia będzie badanie satysfakcji wnioskodawców, jak i inne tego typu badania jakościowe, które zapewnią komunikację dwustronną. Poprzez jasne określenie grup interesariuszy i precyzyjnie sformułowane działania komunikacyjne zapewnia czytelność zaplanowanych działań komunikacyjnych dla konkretnych grup adresatów. Utrzymanie mobilizacji społecznej w procesie komunikacji w trakcie wdrażania LSR jest istotnym wyzwaniem dla Stowarzyszenia. Aby utrzymać mobilizację społeczną zaplanowane różnorodne działania komunikacyjne w kilkuletnim procesie wdrażania LSR. Działania komunikacyjne bezpośrednio są powiązane z zaplanowanymi w LSR celami i przedsięwzięciami poprzez określenie celów komunikacji i grup docelowych. Utrzymanie mobilizacji społecznej Stowarzyszenie ma w planie poprzez stworzenie atrakcyjnego profilu, w ramach serwisów społecznościowych, co powoli na gromadzenie wokół niego prawdziwej aktywnej społeczności, której zaangażowanie zwiększy też skutecznie dynamikę komunikacji. Stowarzyszenie pamięta też o wizualnym charakterze profilu – jako dobrego miejsca do publikacji, np.: zdjęć lub filmów.
3. Obowiązkiem stowarzyszenia było wskazanie głównych adresatów poszczególnych działań komunikacyjnych, tj. grup docelowych. Adresaci poszczególnych działań komunikacyjnych zostali uwzględnieni w Tabeli. Plan komunikacji. W planie działania wskazano konkretne działania komunikacyjne skierowane do grup zagrożonych wykluczeniem jak i defaworyzowanych ze względu na dostęp do rynku pracy. Każdemu działaniu komunikacyjnemu zostały przyporządkowane grupy docelowe. W planie komunikacji zostali wskazani nie tylko główni adresaci ale też zaplanowano użycie stosownych środków przekazu dla zidentyfikowania tła przekazu. Analizując plan działania zapisany tabelarycznie Stowarzyszenie przewiduje zarówno komunikację z interesariuszami jak również partnerami Stowarzyszenia.
4. Zakładane wskaźniki mają swoje oparcie o planowany budżet działań komunikacyjnych (finansowanych w ramach poddziałania Koszty bieżące i aktywizacja). Stowarzyszenie zakłada wskaźniki realizacji działań komunikacyjnych, za których osiągnięcie może ponosić pełną odpowiedzialność, zamieściło w Tabeli. Plan komunikacji. Koszty sfinansowania poszczególnych elementów planu komunikacji zostały oszacowane (Tabela. Plan komunikacji) oraz uwzględnione w budżecie Stowarzyszenia w ramach aktywizacji, gdzie działania komunikacyjne są przedsięwzięciami realizowanym przez aktywizację. Zasadniczy okres realizacji planu komunikacji przypada na lata 2016-2020. Dodatkowo Stowarzyszenie planuje realizację planu komunikacji również latach 2021-2022, nie przewidując ponoszenia kosztów w ramach aktywizacji, realizując wizję partnerstwa oraz jego komunikowanie na zewnątrz. Kontynuowanie działań komunikacyjnych w latach 2021-2022 będzie istotne dla utrzymania mobilizacji społecznej, a także przydatne dla przeprowadzenia badania ewaluacyjnego podsumowującego działania LSR w ramach PROW 2014-2020. Uruchomienie poszczególnych działań komunikacyjnych zostało zaplanowane w okresach półrocznych.
5. Zgodnie z obowiązującymi wymaganiami w stosunku do planu komunikacji należało określić planowane efekty działań komunikacyjnych, w tymże planie komunikacji. Stowarzyszenie uwzględniło ten wymóg i w planie komunikacji zostały określone planowane efekty działań komunikacyjnych. Planowane efekty działań komunikacyjnych mają swoje odniesienie zarówno do konkretnych celów komunikacji jak i przypisanych im działań komunikacyjnych, grup docelowych, wskaźników i budżetu. Planowane do osiągnięcia rezultaty wynikające z przyjętych wskaźników i założonego celu zostały opisane w Tabeli. Plan komunikacji.
6. Stowarzyszenie przeprowadziło analizę efektywności zastosowanych działań komunikacyjnych i środków przekazu. Zostały przewidziane cykliczne badanie stosowanych środków przekazu i zastosowanych badań komunikacyjnych, pod kątem osiągnięcia planowanych efektów, a co za tym idzie racjonalnego wykorzystania zaplanowanego budżetu planu komunikacji. Takimi badaniami są badania satysfakcji wnioskodawców ujęte w planie działania. Za monitorowanie bieżącej sytuacji pod kątem efektywności działań i racjonalnego wykorzystania budżetu odpowiedzialnym będzie pracownik biura, zgodnie z zakresem obowiązków. W ramach swoich obowiązków pracownik biura będzie czuwał nad realizacją planu komunikacyjnego i alarmował Stowarzyszenie, gdy: plan ten jest zagrożony, lub plan wymaga modyfikacji, lub ujawnia istotne a nieprzewidziane czynniki wpływające na realizację LSR. Plan komunikacji

Stowarzyszenia zawiera opisane poniżej elementy planu kryzysowego. W sytuacji braku akceptacji społecznej dla realizowanych działań komunikacyjnych przewiduje się następujące procedury: osoba odpowiedzialna za monitoring informuje na piśmie Komisję Rewizyjną Stowarzyszenia o występujących zagrożeniach lub o konieczności wprowadzenia istotnych modyfikacji w planie komunikacji, Komisja Rewizyjna dokonuje w trybie pilnym ewaluacji planu komunikacji (w razie istotnej potrzeby Komisja Rewizyjna może skorzystać z pomocy eksperta zewnętrznego), wyniki ewaluacji wraz z stosownymi zaleceniami zostają przekazane Zarządowi i posłużą do wprowadzenia planu naprawczego służącemu skorygowaniu planu komunikacji. Zgodnie z LSR Komisja Rewizyjna zobowiązana jest do przeprowadzania ewaluacji planu komunikacji.

7. Do wykorzystania w procesie realizacji LSR posłużą wnioski/opinie zebrane podczas działań komunikacyjnych. W planie komunikacji Stowarzyszenie przewidziało odrębne działania komunikacyjnych mające na celu pozyskanie informacji o funkcjonowaniu Stowarzyszenia i realizacji LSR. Dodatkowo takie informacje będą zbierane podczas zwrotnych działań informacyjnych o zasadach realizacji LSR skierowanych do społeczności lokalnej obszaru LSR. Pozyskane w ten sposób informacje zostaną wykorzystane np. do: aktualizacji LSR, procedur czy też zmiany poszczególnych organów czy też biura. Procedura aktualizacji LSR jest Załącznikiem nr 1. do LSR. W Rozdziale VI LSR zostały zapisane procedury zmiany kryteriów wyboru, w razie zaistnienia potrzeby ich zmiany. Potrzeba zmiany kryteriów wyboru, a co za tym idzie procedur wyboru, może zostać wyartykułowana podczas prowadzenia działań komunikacyjnych w ramach zbieranych informacji od potencjalnych wnioskodawców. Takie wnioski lub opinie zostaną wykorzystane do zmiany procedur wyboru operacji. Wnioski i opinie od społeczności lokalnej, w tym od potencjalnych wnioskodawców, zebrane w podany powyżej sposób, będą każdorazowo uwzględniane w bieżącym monitoringu prowadzonym przez biuro Stowarzyszenia a w dalszej kolejności ewaluacji prowadzonej przez Komisję Rewizyjną Stowarzyszenia. W konsekwencji może to stanowić podstawę do przeprowadzania bieżącej analizy funkcjonowania Stowarzyszenia lub biura. Powyższy opis dotyczy to sytuacji zaistnienia istotnych problemów wdrażania LSR, a także potencjalnego pojawienia się sytuacji niesatysfakcjonującej akceptacji społecznej np. metod wdrażania LSR albo konkretnych działań podejmowanych przez Stowarzyszenie lub konieczności przeprowadzenia „rewizji” pewnych zamierzeń i planów Stowarzyszenia, których realizacja będzie dawała szansę na przywrócenie społecznego poparcia. Wyniki działań komunikacyjnych w ramach planu komunikacji każdorazowo będą zamieszczane na stronie internetowej Stowarzyszenia zgodnie z zaplanowanym harmonogramem planu komunikacji (Tabela. Plan komunikacji). Dodatkowo oprócz upublicznienia wyników działań, o których mowa powyżej, zamieszczany będzie opis sposobów ich wykorzystania na dalszych etapach realizacji LSR.
8. Całkowity budżet przewidziany na działania komunikacyjne w okresie realizacji LSR wynosi 15 250 EUR. Budżet został przewidziany do sfinansowania w ramach, aktywizacji (poddziałania Koszty bieżące i aktywizacja). Zgodnie z Tabelą. Plan komunikacyjny całkowity budżet przewidziany na działania komunikacyjne stanowi sumę wszystkich poszczególnych działań komunikacyjnych.

Wiceprezes Zarządu
Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Dorzecze Mleczki”

STOWARZYSZENIE
LOKALNA GRUPA DZIAŁANIA
"Dorzecze Mleczki"

ul. Marszałka Piłsudskiego 8, 37-200 Przeworsk
NIP: 794 177 27 09 KRS: 0000315787

WICEPREZES ZARZĄDU

· Agnieszka Bukowa-Jedynak ······

